

KNJIGA O JOBUI

Knjiga je dobila naslov po hudoj sudbini nedužnog čovjeka Joba, koji je pretrpio gubitak i bol bez ikakve vlastite krivice i odgovornosti. Sadržaj knjige jedinstven je u cijeloj drevnoj književnosti, a satkan je na raznovrsnim predanjima i književnim žanrovima poznatim na cijelom prostoru tadašnjeg Bliskoga istoka. Glavni lik knjige predstavljen je kao Job, nejevrej iz zemlje Uz (vjerovatno sjeverna Arabija), o čijoj su sudbini na više načina često govorili ljudi toga kraja. Knjiga o Jobu u hebrejskoj se Bibliji svrstava među knjige mudroslovne književnosti, poput Psalama, Mudrih izreka, Propovjednika, Siraha itd. Njen sadržaj ne predstavlja raspravu o nedužnom trpljenju, kako se često pretpostavlja, niti simbolizira apologiju Božije pravde i pravičnosti u sučeljenju s neobjašnjivim ljudskim trpljenjem. Job možda zamišlja način na koji bi se mogao parničiti s Bogom kako bi opravdao svoju pravičnost i, možda, zadobio od Boga priznanje o lošem odnosu prema njemu (Job 9:2–35; 13:13–28; 16:18–22; 19:23–27; 23:1–7; 31:35–37). Taj odnos s Bogom nije kao odnos s prijateljima, niti je rasprava s Bogom ista kao ona s prijateljima. To Job zna. Ali, tumači knjige o Jobu iz odnosa između Joba i Boga nastoje izvući različite zaključke. Neki misle da taj paradigmatični odnos kazuje o tome kako čovjek nema nikakvo pravo pitati Boga za razlog njegovih postupaka. Drugi misle da iz tog odnosa treba izvući zaključak o Jobovu pretjerano ograničenom razumijevanju naravi kosmosa kao mjesta u kojem se svako trpljenje može svesti na zakonske kategorije krivnje ili nedužnosti. Treći misle da je Job bezuvjetno poslušan čovjek koji, i kad pita Boga za razloge svoga trpljenja, ne parniči se s njim, već nastoji, čak i u mucu i trpljenju, živjeti duboko pobožan život čovjeka pred tajanstvenim Bogom.

Jobova narav i bogatstvo

1 Bijaše u zemlji Ucu neki čovjek po imenu Job; i bijaše taj čovjek nedužan, čestit, bojao se Boga i klonio zla. (2) Rodilo mu se sedam sinova i tri kćeri. (3) Posjedovao je i sedam hiljada ovaca, tri hiljade deva, pet stotina jarmova volova, pet stotina magarica i vrlo mnogo sluga; i bijaše taj čovjek najveći od svih ljudi s istoka. (4) Njegovi su sinovi običavali odlaziti i praviti gozbe u kući svakog od njih na dan njegov, pa bi slali po svoje sestre i pozivali ih da jedu i piju s njima. (5) Kad bi se dani gozbe izredali, Job bi ih pozvao i očistio, poranivši ujutro i prinijevši žrtve paljenice za svakog od njih; jer govorio je Job: “Možda su sinovi moji zgriješili i kleli Boga u srcima svojim.” Tako je Job prestanto činio.

Dopuštenje sotoni da kuša Joba

(6) I dođoše jednog dana sinovi Božiji¹ da stanu pred Jahvu, a među njima dođe i sotona. (7) Jahve upita sotonu: “Odakle dolaziš?”

Sotona tad odgovori Jahvi i reče: “Tumarao sam po zemlji i potucao se po njoj.”

(8) Jahve upita sotonu: “Jesi li zapazio slugu moga Joba? Ta nema mu na zemlji ravna, nedužan je i čestit čovjek, boji se Boga i kloni zla.”

(9) Sotona tad odgovori Jahvi i reče: “Boji li se Job Boga uzalud? (10) Zar ti nisi oko njega i kuće njegove i svega što on ima sa svake strane živicu postavio? Blagoslovio si djelo ruku njegovih, i stoka mu se namnožila u zemlji. (11) Ali pruži sada ruku svoju i dirni u sve što on imade – zacijelo će te u lice prokleti.”

(12) Onda Jahve reče sotoni: “Eto, sve što on imade u rukama je tvojim, samo ruke na nj ne pružaj.” I sotona ode od Jahve.

(13) Jednog dana dok su sinovi Jobovi i kćeri jeli i pili vino u kući najstarijega brata svoga, (14) dođe glasnik Jobu i reče: “Volovi su orali, a magarice su pasle pokraj njih, (15) kad na njih navališe Sabejci te ih odvedoše. Oštricom mača pogubiše sluge, a jedini ja umakoh da ti javim!” (16) I dok je on govorio, dođe još jedan i reče: “Vatra se Božija sruči s neba i spali ovce i sluge te ih proguta, a jedini ja umakoh da ti javim!” (17) I dok je on govorio, dođe još jedan i reče: “Kaldejci s tri čete navališe

¹ Tj. anđeli.

na deve te ih odvedoše. Oštricom mača pogubiše sluge, a jedini ja umakoh da ti javim!” (18) I dok je on govorio, dođe još jedan i reče: “Tvoji su sinovi i kćeri jeli i pili vino u kući najstarijega brata svoga, (19) i gle, silan vjetar zahuja iz pustinje udarivši na četiri ugla kuće, te se ona na djecu sruši, i oni umriješe, a jedini ja umakoh da ti javim!”

(20) Tad Job ustade i razdrije odjeću na sebi, i obrija glavu pa pade na zemlju i poče se klanjati, (21) govoreći:

“Go izidoh iz utrobe materine,
i go ću se onamo² vratiti.

Jahve dade i Jahve uze.

Blagoslovljeno bilo ime Jahvino.”

(22) U svemu tome Job ne zgriješi niti Boga okriviti.

Jobova bolest

2 Jednoga dana opet sinovi Božiji dođoše da stanu pred Jahvu, a među njima dođe i sotona da pred Jahvu stane. (2) Jahve upita sotonu: “Odale si došao?”

Sotona tad odgovori Jahvi i reče: “Tumarao sam po zemlji i potucao se po njoj.”

(3) Jahve upita sotonu: “Jesi li zapazio slugu moga Joba? Ta nema mu na zemlji ravna, nedužan je i čestit čovjek, boji se Boga i kloni zla. I povrh toga, čvrst je u neporočnosti svojoj, iako si me ti potaknuo protiv njega da ga bez razloga upropastim.”

(4) Sotona odgovori Jahvi i reče: “Koža za kožu!³ Doista, sve što čovjek imade dat će za život svoj. (5) Eto pruži sad ruku svoju i dirni u kost njegovu i meso njegovo – u lice će te prokleti.”

(6) Tad Jahve reče sotoni: “Eto, u rukama je tvojim, samo mu život poštedi.”

(7) Onda sotona ode od Jahve te udari Joba bolnim prištevima od nožnih tabana do tjemena. (8) I uze Job komad polomljene grnčarije da se struže njime, sjedeći u pepelu.

(9) Tad mu žena njegova reče: “Jesi li još ustrajan u neporočnosti svojoj? Prokuni Boga i umri!”

(10) Ali joj on odgovori: “Govoriš kao luda žena. Trebamo li, zbilja, od Boga prihvatiti dobro, a ne prihvatiti nesreću?” U svemu tome Job ne zgriješi usnama svojim.

(11) I kad tri Jobova prijatelja Temanac Elifaz, Šuahac Bildad i Naamac Cofar čuše za svu nevo-

lju koja ga je snašla, svaki dođe iz mjesta svoga; i dogovoriše se da se sastanu i dođu pa da ga žale i tješe. (12) Kad pogledaše izdaleka i ne prepoznaje ga, glasno zaplakaše. I svaki od njih razdrije odjeću na sebi, i prosuše oni prašinu preko glave prema nebu. (13) Potom sjedahu s njim na zemlji sedam dana i sedam noći, i niko mu ne progovori ni riječi, jer vidješe da je bol njegova uistinu teška.

Jobova jadikovka

3 Tad otvori Job usta svoja i prokle dan svoj⁴.

(2) I reče Job:

(3) “Ne bilo dana kad sam se roditi imao, i noći što je rekla: ‘Dječak je začet’!

(4) Taj se dan u tminu pretvorio;

Bog odozgo za nj ne mario,

i svjetlost mu ne svijetlila!

(5) Tama i smrtna sjena za nj se otimali;

oblak ga prekrio;

pomrčina ga dana užasom šibala!

(6) A ta noć – tama je prevladala –

ne bila među danima u godini;

ne ulazila u broj mjeseci!

(7) Eto, noć ta jalova bila;

ne čuo se u njoj klik radosni!

(8) Prokleli je oni što dan⁵ proklinju,

što Levijatana probuditi mogu!⁶

(9) Smračile se zvijezde sumraka njezina;

svjetlo čekala, ali ga nemala,

i ne vidjela cik zore!

(10) Što mi ne zatvori vrata na utrobi,

i ne sakri muku od očiju mojih!

(11) Što rađajući se ne umrijev,

ne izidoh iz utrobe i ne izdahnuh?

(12) Što su me koljena prihvatila,

i što prsa, da dojm?

(13) Ta sad bih počivao i spokojan bio;

tad bih spavao, na počinku bio,

(14) s kraljevima i savjetnicima zemaljskim,

koji su sebi iznova gradili ruševine,

(15) ili s prvacima koji su imali zlata,

koji su kuće svoje punili srebrom;

(16) ili kao nedonošče odbačeno što ne bih bio,

⁴ Tj. dan rođenja svog.

⁵ Ili: more.

⁶ Job, slikovito govoreći, izražava želju da “oni koji proklinju dan” probude morsko čudovište Levijatana da proguta noć (dan) njegova rođenja.

² Tj. u zemlju.

³ Čovjek će napustiti sve samo da očuva zdravlje.

kao djeca što nikad svjetla vidjela nisu.
 (17) Ondje opaki više ne bjesne,
 i ondje su iznemogli na počinku.
 (18) Sužnji uživaju u miru svome;
 ne čuju glas nadziratelja.
 (19) Mali je i veliki ondje,
 i rob je slobodan od gospodara svoga.
 (20) Što se daje svjetlo paćeniku,
 i život onima duše ogorčene,
 (21) koji čeznu za smrću, ali nje nema,
 i traže je više od blaga skrivenog,
 (22) koji se silno raduju
 i kliču kad grob nađu?
 (23) Što će to čovjeku kome je put skriven,
 i koga je Bog ukliještio?
 (24) Zato uzdahnem kad pogledam hranu svoju,
 i kao voda razlijevaju se moji krici.
 (25) Ono čega se bojim spopada me,
 i od čega strahujem, stiže me.
 (26) Nemam mira ni spokoja,
 nemam počinka, samo nemir.”

Elifaz veli da nevini ne propadaju

4 Tad Temanac Elifaz odgovori i reče:
 (2) “Ako se neko osmjeli da sa tobom riječ
 progovori, hoćeš li nestrpljiv postati?
 Ali ko se može od riječi uzdržati?
 (3) Eto, mnoge si naputio,
 i slabe si ruke ojačao.
 (4) Riječima svojim činio si da klonuli stoje,
 i jačao si koljena klecava.
 (5) Ali sad kad tebe snađe, nestrpljiv si;
 dira te, potišten si.
 (6) Zar pobožnost tvoja nije pouzdanje tvoje,
 i neporočnost života tvoga nada tvoja?
 (7) Sjeti se sad, ko je ikad nevin propao?
 Ili gdje su čestiti zatrti?
 (8) Kako sam vidio, oni koji nepravdu oru
 i oni koji nevolju siju – nju će i požnjeti.
 (9) Od daha Božijega oni ginu,
 od udara srdžbe njegove dokrajčeni bivaju.
 (10) Lav riče i lav urliče,
 ali su laviću zubi polomljeni.
 (11) Lav uquine jer plijena ponestane,
 i razaspu se mladi lavicini.
 (12) I krišom mi je dojavljena riječ,
 i moje je uho čulo šapat njen.
 (13) Usred nemirnih misli u ukazanjima noćnim,
 kad dubok san ljude obuzme,

(14) strah me spopade, i drhat,
 i rastrese sve kosti moje.
 (15) Potom mi neki dah preko lica prođe;
 nakostriješiše se dlake na tijelu mom.
 (16) Stajao je mirno, ali mu izgleda ne poznadoh,
 nekakav lik pred očima mojim;
 bijaše tišina, potom začuh glas:
 (17) ‘Može li ljudski stvor biti pravedan pred Bo-
 gom?
 Može li čovjek biti čist pred Tvorcem svojim?
 (18) Ni u sluge se svoje on ne uzda,
 i anđele svoje on okrivljuje –
 (19) pa kako neće stanovnike kuća glinenih,
 kojima je temelj u prašini,
 koje satiru lahko kao moljce!
 (20) Komadaju ih između jutra i večeri;
 neopaženi, zasnogda nestaju.
 (21) Zar nije pokidan konop čadora njihova?
 Oni umiru, ali bez mudrosti.’

Bog je pravedan

5 Zovi sad, ima li ikoga ko će ti se odazvati?
 I kojem ćeš se svecu⁷ obratiti?
 (2) Jer zlovolja ubija ludoga,
 a ljubomora usmrćuje glupoga.
 (3) Vidjeh bezumnika kako korijen pušta,
 i odmah prokleh prebivalište njegovo.
 (4) Sinovi su mu daleko od spasa,
 još ih i tlače na sudu,
 a izbavitelja nema.
 (5) Ljetinu im gladni pojedose,
 pa i ono što raste sred trnja,
 a žedni žude za blagom njihovim.
 (6) Ta muka ne dolazi iz prašine,
 niti nevolja niče iz zemlje.
 (7) Čovjek se rađa za nevolju,
 kao što iskre uvis lete.
 (8) Ali ja – ja bih tražio Boga,
 i iznio bih slučaj svoj pred Boga,
 (9) koji čini velika i nedokučiva djela,
 čuda nebrojena.
 (10) On daje kišu zemlji,
 i šalje vodu poljima,
 (11) i uzdiže ponižene,
 a ožalošćeni bivaju usrećeni.
 (12) On osujećuje urotu lukavih,
 pa im ruke uspjeha nemaju.

⁷ Tj. anđelu.

(13) On hvata mudre u lukavstvu njihovu,
a namjera spletkara brzo se osujeti.
(14) Danju padaju u tminu,
a u podne tumaraju kao noću.
(15) On izbavlja od mača usta njihovih⁸,
i siromahe iz ruku silnika.
(16) Tako bespomoćni gaje nadu,
i nepravda mora zatvoriti usta svoja.
(17) Gle, kako je sretan čovjek koga Bog pokara,
stoga ne preziri odgoj Svemogućeg!
(18) Ta on zadaje bol, ali i olakšava;
on ranjava, ali i iscjeljuje rukama svojim.
(19) Iz šest nevolja on će te izbaviti,
ni u sedmoj te zlo neće dotaći.
(20) U gladi on će te od smrtni spasiti,
i u ratu od udarca mača.
(21) Bit ćeš zaštićen od biča jezika,
i neće te biti strah nasilja kad dođe.
(22) Smijati ćeš se nasilju i gladi,
i neće te biti strah zvijeri zemaljskih.
(23) Ta ti ćeš u savezu s kamenjem poljskim biti,
i poljske će zvijeri s tobom u miru biti.
(24) Znat ćeš da ti je čador siguran,
jer ćeš običi torove svoje i nećeš gubitka naći.
(25) Znat ćeš i da će ti potomstvo biti mnogobroj-
no,
i sjeme tvoje kao trava na zemlji.
(26) Doći ćeš u grob kad sazriš,
kao gomila žita u vrijeme kad dozri.
(27) Eto tako; mi smo to istražili, i tako je;
čuj to, i znaj to za se.”

Samo nevoljnik zna nevolju svoju

6 Tad Job odgovori i reče:
(2) “O, kad bi se samo jad moj izmjerio
i položio na vagu s nevoljom mojom!
(3) Ta teži bi bili od morskoga pijeska;
zato su mi riječi nagle bile.
(4) Strijele su Svemoćnoga u meni,
otrov njihov moj duh pije.
Strahote su Božije protiv mene ustale.
(5) Reve li magarac kraj trave svoje,
i muče li vo kraj krme svoje?
(6) Dade li se hrana bljutava bez soli jesti,
i ima li ikakve slasti u bjelancu?
(7) Što mi je gadno bilo i dotaći,
to mi je sad hrana grozna.

(8) O, kad bi se molba moja uslišala,
i kad bi Bog udovoljio žudnji mojoj!
(9) Kad bi Bog htio da me smrska,
kad bi ruku svoju pustio i sasjekao me!
(10) Ali još je utjeha moja,
i radujem se u nepoštednoj boli,
što nisam porekao riječi Svetoga⁹.
(11) Imam li toliko snage da čekam?
I kakvi su izgledi moji, da izdržim?
(12) Je li moja snaga – snaga kamena?
I je li moje tijelo od tuča?
(13) Zar nisam nemoćan da sebi pomognem,
zar spas nije otklonjen od mene?
(14) Očajniku treba dobrota od prijatelja njegova,
da ga ne napusti strah od Svemogućega.
(15) Moja su braća varljiva kao potoci,
kao bujice potoka što nestaju,
(16) koje su mutne od leda,
i koje bujaju od snijega.
(17) Kad presuše, mirne su,
kad je žega, sa svoga mjesta iščeznu.
(18) Vodotoci njihovi vijugaju¹⁰,
idu u ništavilo i nestaju.
(19) Karavane temske pogledahu,
putnici iz Šebe im se nadahu.
(20) Bijahu razočarani jer se uzdahu,
otidoše onamo i smetoše se.
(21) Uistinu, vi ste mi sada takvi postali,
gledate užas, i bojite se.
(22) Rekoh li: ‘Dajte mi nešto’,
ili: ‘Ponudite mito za me iz svoga blaga’,
(23) ili: ‘Izbavite me iz ruku neprijateljskih’,
ili: ‘Otkupite me iz ruku tlačiteljevih’?
(24) Poučite me, pa ću uštjeti;
i pokažite mi gdje sam zgriješio.
(25) Kako su bolne riječi iskrene!
Ali čemu dokazi vaši?
(26) Kanite li koriti riječi,
kad riječi očajnika u vjetar odlaze?
(27) Za sirotu vi biste i žrijeb bacali
i trampili prijatelja svoga.
(28) Sad me, molim vas, pogledajte,
i vidite lažem li vam u lice.
(29) Okanite se, da nepravde ne bude!
Okanite se, u pravednosti ja sam!
(30) Ima li zlobe na jeziku mome?
Zar usta moja riječi ne kušaju?

⁹ Tj. Boga.

⁸ Ovo može značiti i *On izbavlja bijednika iz usta njihovih.*

¹⁰ Ili *Karavane skreću s puteva svojih.*

Jobov život čini se uzaludnim

7 Zar čovjek nema tešku službu na zemlji,
i nisu li dani njegovi kao dani najamnika?

(2) Kao rob što žudi za hladom,
i kao najamnik što željno čeka plaću svoju,

(3) tako dani praznine mene zapadoše,
i noći nevolje meni su određene.

(4) Kad legnem, pomislim:
'Kad ću ustati?'

Ali noć se nastavlja,

i ja se neprestano prevrćem do svitanja.

(5) Meso mi je pokriveno crvima i korom blatnjavom,
koža mi puca i gnoji se.

(6) Moji su dani brži od čunka tkalačkog,
i svršavaju se bez nade.¹¹

(7) Sjeti se da je moj život samo dah;
i oči mi više dobra vidjeti neće.

(8) Oko onoga koji me vidi više me neće gledati,
tvoje će oči u me uprte biti, ali mene biti neće.

(9) Kad oblak iščezne, nema ga,
tako onaj ko u Šeol siđe ne vraća se.

(10) On se svojoj kući više neće vratiti,
niti će ga mjesto njegovo više poznavati.

(11) Zato neću vezati usta svoja;
govorit ću u mucu duha svoga,
žalit ću se u gorčini duše svoje.

(12) Jesam li ja more, ili neman morska,
pa si ti stražu nada mnom postavio?

(13) Kažem li: 'Moja će me postelja umiriti,
moj će mi ležaj bol olakšati,'

(14) tad me ti prestravljuješ snovima,
i strašiš me ukazanjima;

(15) tako da uzvolim gušenje,
i smrt prije nego da kost i koža budem.

(16) Predajem se; vječno živjeti neću.

Ostavi me, ta dašak su dani moji.

(17) Šta je čovjek da ga ti veličaš,
i da se za nj brineš,

(18) da ga svakog jutra ispituješ,
i svakog trenutka iskušavaš?

(19) Hoćeš li ikad okrenuti od mene pogled svoj,
ili me pustiti da bar progutam pljuvačku svoju?

(20) Jesam li zgriješio? Šta sam ti učinio,
o ti koji na ljude motriš?

Zašto si mene za metu svoju uzeo,
pa sam sâm sebi teret postao?

(21) Zašto mi onda prijestupe ne oprostiš

i nepravdu moju ne ukloniš?

Jer domalo ću u prah leći;

i ti ćeš me tražiti, ali me neće biti."

Bildad veli da Bog dobrim uzvrća

8 Tad Šuahac Bildad progovori i reče:

(2) "Dokle ćeš tako govoriti,

i dokad će riječi iz usta tvojih kao silan vjetar biti?"

(3) Izopačuje li Bog pravdu?

I izopačuje li Svemogući ono što je pravo?

(4) Ako su mu zgriješili sinovi tvoji,
on ih je predao kazni grijeha njihova.

(5) Budeš li tražio Boga,

i molio samilost od Svemogućega,

(6) budeš li čist i čestit,

on će se sigurno obazreti na te,

i obnoviti pravedni posjed tvoj.

(7) Iako ti početak neznan bješe,

kraj će ti se silno uvećati.

(8) Molim te upitaj prijašnje naraštaje,

i promisli o nauku očeva njihovih.

(9) Ta mi smo tek od jučer, i ne znamo ništa,
naši su dani zemaljski kao sjena.

(10) Zar te oni neće poučiti i reći ti,

i izvući riječi iz uma svoga?

(11) Može li rogoz van močvare nići?

Može li trska bez vode uzrasti?

(12) Dok je još zelena i nepokošena,

usahne prije svake druge trave.

(13) Takve su staze svih koji zaborave Boga;

i ugazit će se nada bezbožnika,

(14) čije je povjerenje krhko,

i čije je pouzdanje mreža paukova.

(15) On se naslanja na kuću svoju, ali ona propada;
čvrsto se drži za nju, ali ona ne izdržava.

(16) On buja na suncu,

i mladice mu se po vrtu šire.

(17) Korijenjem svojim opliče hrpu kamenja,

i mjesto u kršu traži.

(18) Kad bude otrgnut s mjesta svoga,

ono će ga zanijekati i reći: 'Nikad te ne vidjeh.'

(19) Gle, zacijelo mu život sahne;

i iz prašine drugo će nići.

(20) Ne, Bog neće odbaciti neporočna,

niti će podržati zlotvore.

(21) On će ti još usta smijehom ispuniti,

a usne tvoje klicanjem.

(22) Oni koji te mrže bit će u sramotu odjenuti,
a čadora pokvarenjačkih više neće biti."

¹¹ Ili i svršavaju se kao nit utkana.

Nema suca između Boga i čovjeka

- 9 Tad Job odgovori i reče:
 (2) "Zaista znam da je tako;
 ali kako čovjek može imati pravo pred Bogom?
 (3) Ako bi se s njime neko prepirati htio,
 ni jednom od hiljadu puta ne bi mu odgovorio.
 (4) Mudra je srca i snage silne,
 ko je njemu prkosio i siguran ostao?
 (5) Bog je taj koji pomjera planine, a one ne znaju,
 kad ih on u ljutini svojoj preokrene;
 (6) koji pomjera zemlju iz mjesta njezina,
 te joj se stupovi tresu;
 (7) koji zapovjedi suncu, pa ne sija,
 i zvijezdama pečat stavlja,
 (8) koji sam razastire nebesa;
 i gazi po valovima morskim;
 (9) koji je stvorio Medvjeda, Orionu i Vlašice,
 i zvijezde južno;
 (10) koji čini djela velika, nedokučiva,
 i čudesa nebrojena.
 (11) Da prođe kraj mene, ne bih ga vidio;
 da mine mimo, ne bih ga opazio.
 (12) Da nešto ugrabi, ko bi ga spriječio?
 Ko bi mu mogao reći: 'Šta činiš?'
 (13) Bog neće obuzdati srdžbu svoju;
 pod njim čuče pomagači Rahabovi¹².
 (14) Kako ću mu onda ja odgovoriti,
 i pred njim riječi izabrati.
 (15) Jer iako prav bijah, ne mogoh odgovoriti;
 morao bih moliti za milost suca svoga.
 (16) Kad bih ga zovnuo, i on se odazvao,
 ne bih vjerovao da on sluša glas moj.
 (17) Jer on mene olujom¹³ stuca,
 i bez razloga mi rane umnožava.
 (18) On mi ne da da predahnem,
 nego me gorčinom natapa.
 (19) Akoli je o snazi riječ – gle, on je jaki!
 A akoli je riječ o pravdi – ko ga privesti može?
 (20) I pravedna – usta će me moja osuditi;
 i nedužna – on će me krivim proglasiti.
 (21) Nedužan sam;
 na se se ne obazirem;
 život svoj prezirem.
 (22) Svejedno je; zato velim:
 'On zatire nedužnog i opakog.'

- (23) Kad bič najednom ubija,
 on se ruga očaju nevinih.
 (24) Zemlja je predana u ruke opakima;
 on zastire oči sucima njezinim.
 Ako to nije on, onda ko je?
 (25) Moji su dani brži od trkača;
 bježe, dobra ne vide.
 (26) Prolaze kao čamci rogozni,
 kao orao kad se sruči na plijen svoj.
 (27) Iako velim: 'Zaboravit ću jadikovku svoju,
 razvedrit ću lice i veseo biti',
 (28) strah me je svih mojih patnji,
 znam da me ti nećeš osloboditi.
 (29) Kad sam već proglašen krivim,
 zašto da se onda uzalud mučim?
 (30) Kad bih se i snijegom oprao,
 i očistio ruke sapunicom,
 (31) opet bi me ti u nečist gurnuo,
 pa bi se i haljine moje gnušale nada mnom.
 (32) Nije to čovjek kao ja, da mu odgovorim,
 da se na sudu sudim s njim.
 (33) Među nama nema suca
 koji bi na obojicu ruku digao.
 (34) Neka on ukloni šibu svoju od mene,
 i neka me strahota njegova ne zastrašuje.
 (35) Govorio bih, i ne bih ga se bojao,
 ali ja nisam takav u duši.

Job u očaju zbog djela Božijih

- 10 Gnušam se nad životom svojim;
 punog ću oduška žalbi svojoj dati;
 u gorčini duše svoje ja ću govoriti.
 (2) Reći ću Bogu: Ne osuđuj me,
 nego mi kaži što se parničiš sa mnom.
 (3) Je li uistinu pravo da ti tlačiš,
 da odbacuješ djelo ruku svojih,
 i blagonaklono gledaš na spletke opakih?
 (4) Imaš li ti oči tjelesne?
 I vidiš li kao što čovjek vidi?
 (5) Jesu li dani tvoji kao dani u smrtnika,
 i jesu li godine tvoje kao godine u čovjeka,
 (6) pa da tražiš moju krivnju,
 i ispituješ grijeh moj?
 (7) Znaš da zbilja nisam kriv,
 a opet nema izbavljenja iz ruke tvoje.
 (8) Tvoje me ruke oblikovale i sastaviše,
 pa bi li me uništio?
 (9) Sjeti se da si me kao glinu stvorio,
 pa bi li me opet u prašinu pretvorio?

¹² Tj. legendarno morsko čudovište koje utjelovljuje snage nereda i zla.

¹³ Ili ni za šta.

(10) Nisi li me kao mlijeko izlio,
i da se kao sir usirim učinio,
(11) kožom me i mesom odjenuo,
i kostima me i žilama spleo?
(12) Život si mi i blagost podario,
i svojom si brigom moj duh sačuvao.
(13) Ali ovo si u srcu svome sakrio;
znam da je ovo u tebi bilo:
(14) ako zgriješim, da me zapaziš,
i da me krivnje moje ne oslobodiš.
(15) Ako sam opak, teško meni!
A ako sam pravedan, ne usuđujem se glavu dići.
Sit sam sramote i utopio sam se u jadu svom.
(16) Kad bih se ispravio, ti bi se kao lav na me na-
gonio;
i opet bi snagu svoju protiv mene pokazao.
(17) Ti dovodiš nove svjedoke protiv mene,
i uvećavaš svoju srdžbu na me;
sa mnom je tegoba za tegobom.
(18) Što si me onda iz utrobe izvukao?
Što ne umrijeh, da me nijedno oko ne vidi!
(19) Trebao sam biti kao da me nije bilo,
prenesen iz utrobe u grob.
(20) Nije li ono malo mojih dana skoro dokončalo,
pusti me!
Okreni se od mene, da se još malo proveselim
(21) prije negoli pođem – a neću se vratiti –
u zemlju tame i smrtno sjene,
(22) u zemlju potpune tmine,
duboke sjene i nereda,
gdje je i svjetlo kao tama.”

Cofar kori Joba

11 Naamac Cofar tad odgovori i reče:
(2) “Hoće li riječi mnoge bez odgovora proći,
i ovaj se brbljivi čovjek opravdati?
(3) Hoće li hvastanje tvoje ljude ušutkati?
I hoće li se bez ičijeg ukora rugati?
(4) Jer ti reče: ‘Nauk je moj neporočan,
i ja sam u očima tvojim nedužan.’
(5) Ali da hoće Bog progovoriti,
i usne svoje tebi otvoriti,
(6) i tajne ti mudrosti otkriti!
Jer mudrost duboka dvije strane imade.
I znaj da Bog prašta dio opačine tvoje.
(7) Možeš li otkriti dubine Božije?
Proniknuti u granice Svemogućeg?
(8) Visoke su kao nebo – šta ćeš učiniti?
Dublje od Šeola – šta ćeš saznati?

(9) Od zemlje su duže
i od mora šire.
(10) Ako naiđe, ili te zatvori,
ili sud sazove, ko će ga spriječiti?
(11) Jer on znade varalice,
i vidi zlo i kad se ne obazre.
(12) Bezumnik će pametan postati
kad se ždrijebe magarca divljeg pitomo rodi.
(13) Ako bi ti srce svoje upravio
i ruku svoju prema njemu pružio,
(14) ako bi ti zloća u ruci bila, pa je uklonio,
i ne dopustio opačini da prebiva u čadorima tvojim,
(15) onda bi ti zbilja čelo svoje uzdići mogao,
i nepokolebljiv bio, ne bi se bojao.
(16) Jer nevolju bi zaboravio,
kao vode protekle nje bi se sjećao.
(17) Život bi ti od podneva svjetliji bio;
a tmina bi bila kao svanuće.
(18) Tad bi ti pouzdanja imao, jer ima nade;
i okolo bi gledao, i u miru počivao.
(19) Legao bi, i niko te ne bi uzbunjivao,
i mnogi bi molili za tvoju naklonost.
(20) Ali ugasnut će oči opakih,
i neće im utočišta biti;
da izdahnu – tome će se nadati.”

Job ne prihvaća ukore

12 Potom Job odgovori i reče:
(2) “Zbilja, vi ste narod pravi,
i s vama će mudrost umrijeti!
(3) Ali i ja imam pameti kao i vi;
od vas gori nisam.
A ko ne zna takve stvari?
(4) Prijateljima svojim ja sam pošalica,
onaj što zazva Boga, pa mu on odgovori;
čovjek pravedan i nedužan – taj je pošalica!
(5) Onaj što uživa u miru prezire nevolju,
kao usud onih što im se noge klizaju.
(6) Mirni su čadori razbojnički,
a izazivači su Boga bezbrižni,
kao da Boga u šaci svojoj drže!
(7) Ali zapitaj sad zvijeri, pa neka te one pouče;
i ptice nebeske, pa neka ti one kažu.
(8) Ili progovori zemlji, pa neka te ona pouči;
i neka ti ribe u moru očituju.
(9) Ko među svima njima ne zna
da je to učinila ruka Jahve,
(10) u čijoj je ruci život svakog živog stvora,
i dah sveg ljudskog roda?

- (11) Zar uho ne iskušava riječi,
kao što nepce kuša hranu svoju?
(12) Mudrost je u staraca,
a razbor u dobi odmakloj.

Job govori o moći Božijoj

- (13) U njega je mudrost i snaga;
savjet i razbor pripadaju njemu.
(14) Gle, on ruši, i to se ne obnavlja;
kog zatvara, niko ga ne oslobađa.
(15) Gle, on ustavlja vode, i one presuše;
i on ih pušta, pa zemlju opustoše.
(16) Snaga i duboka mudrost¹⁴ u njega su,
zavedeni i zavoditelj njemu pripadaju.
(17) On daje da savjetnici razodjeveni hode,
i od sudaca pravi bezumnike.
(18) On popušta stegu kraljeva,
i slabine im veže pojasima.
(19) On daje da svećenici razodjeveni hode,
i svrgava utvrđene.
(20) Pouzdane on riječi lišava,
i uzima razbor prvacima.
(21) On prosipa prijezir po plemićima,
i otpasuje pojas jakima.
(22) On otkriva tajne tmine,
i mrklu tamu u svjetlo uvodi.
(23) On uzdiže narode, pa ih uništava;
narode proširi, pa ih rastjera.
(24) On lišava pameti poglavare naroda zemaljskih,
i pušta ih da tumaraju po besputnoj pustinji.
(25) Oni u tami bez svjetlosti tumaraju,
i on daje da kao pijanci teturaju.

Riječi prijatelja Job vidi ispraznim

- 13** Gle, oči su moje sve to vidjele,
uši moje čule i razabrale.
(2) Što vi znate znam i ja;
od vas gori nisam.
(3) Govoriti zato želim sa Svemogućim,
i raspraviti s Bogom želim.
(4) A vi u laž uvijate;
i vi ste liječnici bezvrijedni.
(5) O, kad biste samo ušutjeli,
i kad bi vam to mudrost bila!
(6) Molim vas čujte dokaz moj,
i poslušajte razloge s usana mojih.

- (7) Zar ćete zarad Boga govoriti nepravedno,
zarad njega zboriti prijeverno?
(8) Zar ćete zarad njega pristrani biti?
Zar ćete Boga kao odvjetnici braniti?
(9) Zar bi bilo dobro da vas on ispita?
I zar biste ga vi, kao čovjeka, obmanuli?
(10) On bi vas zacijelo ukorio
ako biste potajno pristrani bili.
(11) Zar vas veličanstvo njegovo ne plaši,
i užas od njega zar vas ne obuzima?
(12) Vaše su riječi slavne izreke od pepela,
vaše su utvrde – utvrde od ilovače.

Job je siguran da će se opravdati

- (13) Ušutite sada, da ja progovorim;
pa šta me snađe, neka me snađe.
(14) Što da meso svoje u zube uzimam,
i život svoj u ruke svoje stavljam?
(15) Makar me ubio,
ja ću se u njega uzdati.
Ali ću pred njim puteve svoje braniti.
(16) I to će biti spasenje moje,
jer bezbožnik ne smije preda nj izići.
(17) Slušajte pažljivo riječi moje,
i neka vam uši prime ono što govorim.
(18) Evo, pripremio sam slučaj svoj;
znam da ću se opravdati.
(19) Ko će se sa mnom sporiti?
Ja ću tad ušutjeti i umrijeti.
(20) Samo mi dvije stvari ne čini,
pa se od lica tvoga neću sakrivati.
(21) Ukloni ruku svoju s mene,
i ne daj da me užas od tebe plaši.
(22) Onda pozovi, i ja ću se odazvati;
ili pusti mene da govorim, a ti odgovaraj.
(23) Koliko ima nepravde moje i grijeha?
Obznani mi prijestup moj i grijeh moj.
(24) Zašto skrivaš lice svoje
i gledaš na me kao na neprijatelja svoga?
(25) Hoćeš li natjerati vjetrom tjeran list da se trese?
I hoćeš li progoniti suhu pljevu?
(26) Jer ti pišeš gorko protiv mene,
i tjeraš me da ponesem grijeha mladosti svoje.
(27) Stavio si mi noge u klade,
i motriš sve puteve moje;
i određuješ granicu tabanima stopala mojih,
(28) dok ja propadam kao truhlež,
kao haljina što je moljci jedu.

¹⁴ Ili pobjeda.

Job govori o neminovnosti smrti

14 Čovjek, koga je rodila žena, kratka je vijeka i pun nevolje.
 (2) Kao cvijet on niče i sahne. I kao sjena on bježi, i ne ostaje.
 (3) I ti otvaraš na nj oči svoje, i dovodiš ga preda se na suđenje.
 (4) Ko će načiniti čisto od nečistog? Niko!
 (5) Kad su dani njegovi odbrojani, i kad je broj mjeseci njegovih u tvojoj ruci; i kad si mu postavio granice, da ih ne može prijeći,
 (6) skini s njega pogled svoj, da otpočine, dok kao najamnik ne ispuni dan svoj.
 (7) Jer ima nade za drvo, da će, kad se posiječe, opet niknuti, i njegovih mladica neće nestati.
 (8) Mada mu korijen stari u zemlji, i panj njegov umire u prašini,
 (9) na miris vode će on propupati i kao biljka grančice pustiti.
 (10) Ali čovjek umire i leži povaljen. Čovjek izdiše, i gdje je?
 (11) Kao što voda ispari iz mora, i rijeka presuši i usahne,
 (12) tako čovjek liježe, i ne ustaje. Dok nebesa ne nestane, neće se prenuti niti će se iz sna svoga probuditi.
 (13) O, kad bi me ti sakrio u Šeol, kad bi me skrio dok ti gnjev ne umine, kad bi mi postavio rok, i sjetio me se!
 (14) Ako čovjek umre, hoće li opet živjeti? Sve dane borbe svoje čekat ću ja dok mi smjena ne dođe.
 (15) Ti ćeš zovnuti, i ja ću ti se odazvati; čeznut ćeš za djelom ruku svojih.
 (16) Jer ti ćeš tad brojiti korake moje, i nećeš opažati grijeha moga.
 (17) Moj će prijestup u vreći zapečaćen biti, i ti ćeš pokriti grijeh moj.
 (18) Ali drobi se gora rušeća, i miče hrid s mjesta svoga,
 (19) voda izglode kamenje, i bujice saperu prašinu sa zemlje – tako ti ubijaš nadu čovjeku.
 (20) Ti ga zauvijek svladavaš, i on odlazi; lik mu izmijeniš, i otjeraš ga.
 (21) Sinovi njegovi budu slavni, ali on za to ne zna; ili postanu nevažni, ali on to ne opaža.

(22) On pati zbog tijela svoga, i jedino za sobom tuguje.”

Elifaz kaže da Job previše sebi umišlja

15 Tad Temanac Elifaz odgovori i reče:
 (2) “Bi li mudar čovjek odgovarao znanjem ispraznim
 i ispunio trbuh svoj vjetrom istočnim?
 (3) Bi li on raspravljao govorom ništavnim, ili riječima beskorisnim?
 (4) Uistinu, ti strah od Boga ništiš i zamišljenost pred Bogom priječiš.
 (5) Jer tvoja krivica uči usta tvoja, pa biraš jezik lukavih.
 (6) Tvoja te vlastita usta osuđuju, a ne ja; i vlastite usne tvoje protiv tebe svjedoče.
 (7) Jesi li bio prvi koji se rodio, i jesi li prije brda na svijet došao?
 (8) Čuješ li tajni savjet Božiji, i mudrost sebi prisvajaš?
 (9) Šta ti znaš, a da mi ne znamo? Šta ti razumiješ, a da mi ne razumijemo?
 (10) Među nama su i sijedi i stari, od oca tvoga stariji.
 (11) Jesu li ti utjehe Božije premale, čak i riječi koje ti se blago govore?
 (12) Što te srce tvoje zavodi? I što ti oči sijaju,
 (13) pa duh svoj protiv Boga okrećeš, i dopuštaš da ti riječi takve iz usta izlaze?
 (14) Šta je čovjek, da čist bude, i onaj od žene rođen, da pravedan bude?
 (15) Gle, on se ne uzda u svece svoje¹⁵, i nebesa nisu čista u očima njegovim,
 (16) a kamoli onaj koji je odvratan i pokvaren, čovjek, koji opačinu kao vodu pije!

Šta je Elifaz vidio od života

(17) Reći ću ti, poslušaj me, i što vidjeh, to ću očitovati,
 (18) ono što su mudri ljudi govorili, ne tajeći ništa što su od očeva svojih primili,
 (19) kojima je jedino data zemlja ova, i između kojih nijedan stranac prošao nije.
 (20) Zlikovac se sve dane svoje previja u bolovima, i odbrojane su godine spremljene za nemilosrdnike.
 (21) Zvukovi su mu užasa u ušima;

¹⁵ Tj. anđele.

dok je u miru, razoritelj nasrće na njega.

(22) On ne vjeruje da će se vratiti iz tmine, a suđen mu je mač.

(23) Suđeno mu je da bude hrana lešinarima. On zna da je dan tmine na pomolu.

(24) Užasavaju ga nemir i tjeskoba, svladavaju ga kao za napad spreman kralj,

(25) jer je on digao ruku na Boga, i osorno se vlada prema Svemogućem.

(26) Prkosno nasrće na njega, sa svojim štitom glomaznim.

(27) Jer lice je svoje salom prekrio, i bedra svoja mesom uoblio.

(28) U napuštene se gradove naselio, u kuće u kojima niko ne bi prebivao, kojima je suđeno da budu ruševine.

(29) On se neće obogatiti, niti će mu blago ostati, i njegov se posjed neće zemljom širiti.

(30) On neće umaći od tmine; mladice će mu usahnuti od plamena, i behar njegov vjetrom će otpuhan biti.¹⁶

(31) Neka se ne uzda u ispraznost, varajući sebe; jer ispraznost će mu nagrada biti.

(32) To će se prije njegova vremena ispuniti, i grana palme njegove neće ozelenjeti.

(33) On će nezrelo grožđe svoje kao loza stresati, i kao maslina cvijet će svoj odbaciti.

(34) Jer jalova je družina bezbožnika, a čadore podmitljivaca vatra guta.

(35) Oni začinjju nevolju, i rađaju zlo, a um njihov priprema prijevareu.”

Jobu su prijatelji žalosni utješitelji

16 Potom Job odgovori i reče: (2) “Mnogo sam takvih stvari čuo, žalosni ste utješitelji svi vi.

(3) Zar nema kraja riječima ispraznim? I šta te muči, pa odgovaraš?

(4) I ja bih mogao govoriti kao vi da sam na mjestu vašem.

Mogao bih vam riječi uputiti, i na vas glavom klimati.

(5) Mogao bih vas ustima svojim osnažiti, a utjeha s usana mojih mogla bi olakšanje biti.

Job se žali na teške muke

(6) Ako progovorim, moj se bol ne umanjuje, a ako se suzdržim, neće minuti?

(7) Ali sad si me, [Bože,] iscrpio; svu moju družinu upropastio.

(8) Zgužvao si me; to je svjedok postalo;

a suhonjavost moja ustaje na me i svjedoči u lice moje.

(9) Njegova me srdžba raskida i goni, on na me zubima škripi;

protivnik moj očima me probada.

(10) Razjapljuju usta na me; s prijezirom me po obrazu biju; na me se gomilaju.

(11) Bog me predaje nitkovima, i baca me u ruke opakima.

(12) Bio sam miran, ali me on uzdrmao, te me uhvatio za šiju i zdrobio; i za metu me svoju postavio.

(13) Njegove me strijele okružuju; bez milosti bubrege mi para; žuč moju po zemlji prolijeva.

(14) Svejednako me probada; kao ratnik nasrće na me.

(15) Po koži svojoj kostrijet sam zašio, i svoj sam rog u prašinu zario.¹⁷

(16) Lice mi je od plača planulo, i duboka mi je tmina na očnim kopcima, (17) iako su moje ruke čiste od nasilja, i moja je molitva iskrena.

(18) O zemljo, ne sakrivaj krv moju, i ne bilo počinka vapaju mom!

(19) Gle, baš je sad na nebu svjedok moj, i u visini branitelj moj.

(20) Moji su prijatelji rugaoci moji; oko moje Bogu suze lije.

(21) O, kad bi čovjek molio Boga kao što čovjek moli bližnjega svog.

(22) Jer kad mine nekoliko godina, na put bez povratka ja ću poći.

17 Slomljen je duh moj, ugasnuli su dani moji, i grob je spreman za me.

(2) Sa mnom su zbilja podrugljivci, od poruge njihove oka sklopiti ne mogu.

(3) Zalog kod sebe sad položi za me; ima li koga da mi jamac bude?

¹⁶ Ovako stoji u grčkim rukopisima, a u hebrejskom tekstu stoji: *a od daha usta njegovih on će nestati.*

¹⁷ Tj. sjedim ovdje u prašini poražen.

- (4) Jer ti ne dade srcima njihovim da znaju, zato im nećeš pobjedu dati.
- (5) Koji radi dijela plijena potkaže prijatelja, djeci će mu oči usahnuti.
- (6) Ali on me učinio primjerom ljudima, i ja sam taj što mu ljudi u lice pljuju.
- (7) Od tuge su mi se i oči zamutile, i svi su udovi moji poput sjene.
- (8) Čestiti će se zbog toga užasnuti, a nedužni će protiv bezbožnih ustati.
- (9) Ali, pravedni će se puta svoga držati, a onaj kome su ruke čiste sve će jači i jači bivati.
- (10) Ali dođite sad opet svi vi, jer među vama ja mudra ne vidim.
- (11) Minuli su dani moji, propale su zamisli moje, a i želje srca moga.
- (12) Oni pretvaraju noć u dan i govore: 'Svjetlo je blizu,' a tama je tu.
- (13) Ako očekujem da mi Šeol dom bude, prostrijet ću sebi ležaj u tmini;
- (14) ako doviknem jami: 'Ti si otac moj,' crvu: 'Majko moja i sestro,'
- (15) gdje mi je onda nada?
I vidi li se nade za me?
- (16) Hoće li ona sa mnom u Šeol dolje?
Hoćemo li zajedno u prah sići?"

Bildad govori o opakima

- 18** Tad Šuahac Bildad odgovori i reče:
(2) "Dokle ćeš još riječi tražiti?
Razuman budi, pa možemo zboriti.
- (3) Što gledaš na nas kao na stoku, kao na ljude bezumne?
- (4) O ti, koji se razdišeš od srdžbe – hoće li zbog tebe zemlja opustjeti, ili se stijena s mjesta svoga pomaknuti?
- (5) Doista, svjetlo se opakog gasi, a plamen vatre njegove ne daje svjetlosti.
- (6) Svjetlo u čadoru njegovom tamni, i svjetiljka se njegova nad njime gasi.
- (7) Njegovi krepki koraci sve su kraći, i njegova ga vlastita spletko obara.
- (8) Jer njega su noge njegove u mrežu bacile, pa on po zamkama korača.
- (9) Stupica ga za petu hvata, i on u klopku upada.
- (10) Za nj je omča u zemlji skrivena, i na puteljku za nj zamka je.
- (11) Odasvud ga strahote plaše,

- i muče ga na koraku svakom.
- (12) Njegova snaga nestaje, i nesreća kraj njega spremna stoji.
- (13) Kožu mu bolest proždire, prvjenac smrti udove mu guta.
- (14) Otrgnut je od sigurnosti čadora svoga, i oni ga u stroju odvođe kralju strahota.
- (15) U njegovu čadoru ništa njegovo nije; sumpor mu je razasut po stanu.
- (16) Njegovo se korijenje dolje suši, a grana mu gore sahne.
- (17) Spomen na njega nestaje sa zemlje, i on na zemlji ugleda nema.
- (18) Tjeraju ga iz svjetlosti u tminu, i izgone iz svijeta naseljena.
- (19) On nema potomka ni potomstva u narodu svom, niti preživjelog gdje on življaše.
- (20) Oni sa zapada užasnuti su sudbinom njegovom, a one sa istoka jeza obuzima.
- (21) Zbilja, takva su prebivališta opakoga, i takvo je mjesto onoga koji ne zna za Boga."

Job se osjeća povrijeđenim

- 19** Tad Job odgovori i reče:
(2) "Dokle ćete dušu moju mučiti i riječima me satirati?
- (3) Već ste me deset puta povrijedili; nije vas stid što me napadate.
- (4) Pa i ako sam zbilja zgriješio, na meni ostaje greška moja.
- (5) Ako se doista budete hvastali preda mnom, i dokažete mi sramotu moju,
- (6) onda znajte da je Bog meni nepravdu nanio, i oko mene mrežu svoju navukao.
- (7) Gle, ja vičem: 'Nasiljel!', ali odgovora nema; u pomoć dozivam, ali pravde nema.
- (8) On mi je na putu zid digao, pa ne mogu proći; i spustio je tminu na staze moje.
- (9) Lišio me je časti, i skinuo mi krunu s glave.
- (10) Odasvud me obara, dok me ne nestane; i nadu mi je kao drvo iščupao.
- (11) I gnjevom je svojim na me planuo, i neprijatelja svoga u meni vidio.
- (12) Njegove ćete zajedno dolaze, i protiv mene opsade podižu, i taboruju oko čadora mog.

(13) Udaljio je braću moju daleko od mene,
a znanci su se moji od mene otuđili.

(14) Moji su rođaci zatajili,
a prisni me prijatelji zaboravili.

(15) Gosti u kući mojoj i sluškinje moje drže me
za stranca.

Tuđinac sam u očima njihovim.

(16) Zovnem slugu, ali se on ne odaziva;
ustima ga svojim moram preklinjati.

(17) Moj je dah ženi mojoj odvratan,
a svojoj sam vlastitoj braći gnusan.

(18) I mala me djeca preziru;
ustanem, a ona mi se rugaju.

(19) Svi drugovi moji nada mnom se gnušaju,
a oni koje volim protiv mene staju.

(20) Sama sam kost i koža,
ostade mi samo koža oko zuba.

(21) Žalite me, o prijatelji moji, žalite me,
jer Božija me je ruka udarila.

(22) Što me progonite kao što Bog progoni,
zar se niste zasitili mesa mog?

Job se nada Izbavitelju

(23) O, kad bi se riječi moje zapisale!
O, kad bi se u knjigu napisale!

(24) Kad bi se željeznom pisaljkom i olovom
zauvijek u stijenu urezale!

(25) Ali ja, ja znam da živi Izbavitelj moj,
i da će on najposlije na zemlji ustati.

(26) Pa i kad koža moja propadne,
ipak ću vidjeti Boga iz mesa svog.

(27) Njega ću sam gledati,
i njega će oči moje, a ne druge, vidjeti.

Kako čezne srce u meni!

(28) Ako kažete: 'Kako ćemo ga goniti?'

i: 'Koji izgovor za parnicu protiv njega možemo
naći?' –

(29) tad se mača bojte,
jer kaznu mačem gnjev donosi,
da biste znali da suda imade."

Uspjeh je opakoga kratkotrajan

20 Potom Naamac Cofar odgovori i reče:

(2) "Zato me nemirne misli moje tjeraju
da odgovorim,

baš zbog unutarnjeg nemira moga.

(3) Slušam ukor koji me vrijeđa,
a duh razuma moga tjera me da odgovorim.

(4) Znaš li od davnina,
otkako je čovjek na zemlju postavljen,

(5) da je kratko slavlje opakoga,
i radost bezbožnika kao tren?

(6) Iako stasom do neba dopire,
i glava mu oblake dotiče,

(7) on kao nečist njegova zauvijek nestaje;
oni koji su ga vidjeli reći će: 'Gdje je on?'

(8) On odlijeće kao san, i ne mogu ga naći;
čak ga kao noćno ukazanje odagnaju.

(9) Oko što ga je vidjelo više ga ne vidi,
niti ga mjesto njegovo više gleda.

(10) Sinovi njegovi traže naklonost siromaha,
a ruke njegove vraćaju blago.

(11) Kosti su mu pune mladalačke jedrine,
ali ona liježe u prah s njim.

(12) Iako je zlo slatko u ustima njegovim,
i on ga skriva pod jezikom,

(13) iako ga on želi, i neće da ga pusti,
nego ga u ustima drži,

(14) ipak mu se hrana u trbuhu pretvara
u otrov zmijski.

(15) On guta blago,
ali će ga povratiti;

Bog će ga njemu iz trbuha izbaciti.

(16) On siše zmijski otrov;
gujin ga jezik ubija.

(17) On ne gleda u potoke,
ni rijeke u kojima med i mlijeko teku.

(18) On vraća ono što je stekao,
i ne može to progutati;

a blago od trgovine njegove –
u njemu neće uživati.

(19) Jer tlačio je siromašne i dizao ruke na njih;
oteo je kuću koju sam nije sagradio.

(20) Zacijelo on neće imati odmora od žudnje svoje,
ne može se spasiti blagom svojim.

(21) Ništa mu ne ostaje da poždere,
zato sreća njegova ne traje.

(22) U izobilju svome sputan će biti;
ruka svakoga ko pati na nj će udariti.

(23) Kad on napuni trbuh, Bog će na nj ražareni
gnjev svoj poslati,

i sasut će ga na nj dok bude jeo.

(24) Možda izmakne željeznom oružju,
ali će ga tučani luk prostrijeliti.

(25) On je izvlači iz leđa,
baš šiljak blistavi iz svoje žuči.

Užasi ga obuzimaju,

(26) potpuna tama vreba mu blago,
a neraspirena će ga vatra progutati;
progutat će preživjeloga u čadoru njegovu.
(27) Nebesa će nepravdu njegovu otkriti,
a zemlja će se protiv njega dići.
(28) Poplava će mu kuću odnijeti;
imetak će njegov u dan srdžbe njegove otploviti.
(29) To je od Boga sudbina zlikovcu,
naslijeđe koje mu je Bog odredio.”

Job govori o spokojnom životu opakih

21 Tad Job odgovori i reče:
(2) “Slušajte pomno govor moj,
pa me tako utješite.
(3) Imajte strpljenja sa mnom, da govorim;
pa kad progovorim, slobodno se rugajte.
(4) A ja, žalim li se ja čovjeku?
I kako nestrpljiv da ne budem?
(5) Pogledajte me i zapanjite se,
i stavite sebi ruku na usta.
(6) Pa i kad se toga sjetim, uznemirim se,
i jeza mi tijelo obuzme.
(7) Zašto opaki još žive,
stare, i vrlo moćni postaju?
(8) Oni sa sobom vide djecu svoju,
i potomstvo svoje pred očima svojim,
(9) kuće su im sigurne od straha,
a prut Božiji nad njima nije.
(10) Njihovi bikovi plode nepogrešno;
krave im se tele, i ne pomeću.
(11) Svoju djecu tjeraju kao stado,
i dječica im skakuću naokolo.
(12) Pjevaju uz def i liru,
i vesele se uz frule zvuk.
(13) Svoje dane provode sretno,
i u Šeol silaze u miru.
(14) Govore Bogu: ‘Dalje od nas!
Ne želimo ni znati za puteve tvoje!
(15) Ko je Svemogući, pa da mu služimo,
i šta dobijamo ako mu se usrdno molimo?!’
(16) Gle, sreća njihova nije u rukama njihovim;
daleko je od mene savjet opakih.
(17) Koliko puta zgasne svjetiljka opakih,
i sruči li se nesreća na njih?
Dodjeljuje li Bog propast u srdžbi svojoj?
(18) Jesu li oni kao slama na vjetru,
ili kao pljeva što je vjor raznese?
(19) Govore: ‘Bog čovjeku tovari kaznu za sinove
njegove.’

Bog mu platio, i on uznao!
(20) Neka oči njegove propast njegovu vide,
i neka se on gnjeva Svemogućeg napije.
(21) Zašto da on brine za čeljad svoju kad umre,
kad je broj mjeseci njegovih prekinut?
(22) Može li iko Bogu učitelj biti,
kad on sudi i onima na visini?
(23) Neko umire u punoj snazi,
u potpunom miru i spokoju;
(24) bokovi su mu salom ispunjeni,
a kosti pune srži,
(25) drugi umire gorke duše,
ne okusivši nikakva dobra.
(26) Zajedno liježu u prašinu,
i crvi ih prekrivaju.
(27) Gle, ja znam misli vaše,
i zamisli da mi nepravdu nanesete.
(28) Jer govorite: ‘Gdje je kuća plemenitih,
a gdje su čadori, prebivališta opakih?’
(29) Ne upitaste li putnike,
i zar ne priznajete svjedočanstvo njihovo?
(30) Jer opaki se čuvaju za dan nesreće;
njih će povesti na dan bijesa.
(31) Ko će ga suočiti s djelima njegovim,
i ko će mu vratiti za ono što je uradio?
(32) Dok ga odnose u grob,
nad grobnicom njegovom drži se straža.
(33) Lahka će mu biti zemlja u dolini;
i svi će ljudi poći za njim,
a nebrojeni idu i prije njega.
(34) Kako ćete me onda zalud tješiti,
jer što ostade od odgovora vaših, to je neistina?”

Elifazov odgovor Jobu

22 Potom Temanac Elifaz odgovori i reče:
(2) “Može li čovjek biti koristan Bogu,
ili mudar koristan sam sebi?
(3) Je li zadovoljstvo Svemogućem da ti pravedan
budeš,
ili korist ako ti svoje puteve neporočnim učiniš?
(4) Da li te on zbog pobožnosti tvoje kori,
da bi se upustio u to da ti sudi?
(5) Nije li opačina tvoja golema,
i nepravda tvoja beskrajna?
(6) Jer ti si bez razloga uzeo zaloge od braće svoje,
i ljude dogola skinuo.
(7) Izmorenima nisi davao vode da piju,
a gladnima si hljeb uskraćivao.
(8) Ali zemlja pripada moćniku,

i častan obitava na njoj.
 (9) Otpuštao si udovice praznih ruku,
 i stucalo snagu siročadi.
 (10) Zato su stupice okolo tebe,
 i nenadan te užas obuzima,
 (11) ili tama, pa ne vidiš,
 i bujica vode te prekriva.
 (12) Zar Bog nije u visinama nebeskim?
 Pogledaj zvijezde daleke, kako su visoko!
 (13) Ti veliš: 'Šta Bog zna?
 Može li on suditi kroz mrklju tminu?
 (14) Oblaci ga zaklanjaju, pa ne vidi;
 i on hoda po svodu nebeskom.'
 (15) Hoćeš li se držati staroga puta
 kojim su išli zli ljudi,
 (16) koji su prije vremena otrgnuti,
 i kojima je temelje bujica odnijela?
 (17) Oni govoraahu Bogu: 'Dalje od nas!'
 i: 'Šta nam Svemogući može učiniti?'
 (18) A on im je kuće punio dobrom;
 daleko je od mene savjet opakih.
 (19) Pravedni vide, i drago im je,
 a nevini se rugaju njima
 (20) i govore: 'Zaista, naši protivnici propadoše,
 i blago njihovo vatra proguta.'
 (21) Predaj se sad i budi u miru s njim,
 pa će ti dobro doći.
 (22) Molim te prihvati uputu iz usta njegovih,
 i riječi njegove sebi u srce usadi.
 (23) Ako se vratiš Svemogućem, vratit će ti se snaga;
 ako ukloniš nepravdu daleko od čadora svoga,
 (24) i položiš zlato svoje u prašinu,
 i ofirsko¹⁸ zlato među kamenje u potoku,
 (25) tada će Svemogući biti zlato tvoje
 i probrano srebro tvoje.
 (26) Jer tad ćeš se ti radovati Svemogućem
 i podići ćeš lice k Bogu.
 (27) Ti ćeš mu se moliti, i on će te uslišati;
 i ti ćeš ispuniti zavjete svoje.
 (28) Za šta se odlučiš, bit će ti učinjeno,
 i svjetlost će obasjati puteve tvoje.
 (29) Kad ljudi ponižavani budu,
 ti ćeš reći: 'Podigni ih,
 i on će spasiti ponizne.
 (30) On će i onoga koji nije nevin izbaviti,
 i taj će čistoćom tvojih ruku izbavljen biti.'"

¹⁸ Ofir je mjesto za koje se ne zna gdje je bilo, ali je bilo čuveno po čistoći zlata koje se tamo nalazilo.

Job čezne da se potuži Bogu

23 Potom Job odgovori i reče:
 (2) "I danas je moja žalba pobuna;
 njegova je ruka teška usprkos mom stenjanju.
 (3) O kad bih znao gdje ga mogu naći,
 kad bih mogao doći do prijestolja njegova!
 (4) Iznio bih svoj slučaj pred njim,
 i ispunio bih usta svoja dokazima.
 (5) Saznao bih šta bi mi on odgovorio,
 i razumio bih ono što bi mi on rekao.
 (6) Bi li se on meni veličinom moći svoje suprot-
 stavio?
 Ne, zacijelo bi se on na me obazro.
 (7) Ondje bi čestiti s njim raspravio,
 i ja bih zasvagda od Sudije svoga oslobođen bio.
 (8) Eto, krenem naprijed, ali ga ondje nema,
 pa natrag, ali ga ne opažam.
 (9) Kad on radi na lijevoj strani, ne vidim ga;
 on se nadesno okrene, ali ga ja ne ugledam.
 (10) Ta on zna put kojim ja kročim;
 ako me iskuša, zlatan ću izići.
 (11) Noga mi se čvrsto držala staze njegove;
 držao sam se njegova puta i nisam skretao.
 (12) Nisam odstupao od zapovijedi s usana nje-
 govih;
 čuvao sam riječi iz usta njegovih bolje nego prije-
 ku hranu svoju.
 (13) Ali on je bez premca, pa ko ga od čega može
 odvratiti?
 I što mu duša zaželi, on to čini.
 (14) Jer on vrši ono što mi je određeno,
 i mnogo je takvih presuda kod njega pripremljeno.
 (15) Zato bih ja u njegovu prisustvu prestrašen
 bio;
 kad promislim, strah me od njega obuzme.
 (16) Bog je taj koji mi je srce bojažljivim učinio,
 i Svemogući koji me je prestrašio.
 (17) A opet, nije me ušutkala tmina,
 niti mrkli mrak što me prekriva.

Jobu se čini da se Bog ne obazire na zla

24 Zašto Svemogući ne odredi vrijeme za sud,
 i zašto oni što su ga spoznali ne vide dane
 njegove¹⁹?
 (2) Neki uklanjaju međaše;
 otimaju stada i napasaju ih.
 (3) Odvođe magarce siročadi;

¹⁹ Tj. dane u kojima će suditi.

za zalog uzimaju vola udovici.
 (4) Guraju bijednika s puta;
 svu sirotinju zemaljsku sile da se krije.
 (5) Gle, kao divlji magarci u pustinji
 izlaze da rade hranu tražeći,
 hljeb djeci svojoj u pustinji.
 (6) Ubiru krmu po polju
 i pabirče vinograde opakog.
 (7) Noćivaju goli, bez odjeće,
 i nemaju nikakva pokrivača od studeni.
 (8) Mokri su od planinskih kiša
 i grle hridi nemajući skloništa.
 (9) Opaki otimaju siročje od sise,
 i od siromaha dijete uzimaju kao zalog.
 (10) Nagone siromaha da ide naokolo go, bez odjeće,
 i nosi snopove žita, a ostaje gladan.
 (11) Među žrvnjima ulje proizvode;
 po vinskim badnjevima samo žedni gaze.
 (12) Iz grada ljudi stenju,
 a duše ranjenika vape;
 ali Bog ne gleda na ludost²⁰.
 (13) Drugi su s onima koji ustaju protiv svjetlosti;
 oni neće da znaju za puteve njezine,
 niti da ostanu na stazama njezinim.
 (14) Ubojica se diže u svitanje;
 siromaha i bijednika on ubija,
 a u noći se kao lopov šunja.
 (15) Oko preljubnika iščekuje sumrak;
 on govori: 'Nijedno me oko vidjeti neće,
 i pokriva velom lice svoje.
 (16) U tami provaljuju u kuće,
 danju se zatvaraju;
 svjetla ne poznaju.
 (17) Jer jutro je njima isto kao mrkla tmina;
 ta oni prijateljuju s užasima mrkle tmine.
 (18) [Vi kažete:] 'Oni su pjena na površini vode;
 njihov je posjed na zemlji proklet.
 Radnici se ne približavaju vinogradima.
 (19) Suša i vrućina gutaju vode snježne,
 a tako i Šeol one koji su grijehili.
 (20) Majka će ih zaboraviti;
 crv se naslađuje sve dok se ne prestanu spominjati.
 Tako će opačina biti slomljena poput stabla.
 (21) Oni nanose nepravdu nerotkinji²¹,
 i ne čine dobra udovici.
 (22) Ali Bog snagom svojom odvlači moćne;
 oni ustaju, ali niko na život jamstvo ne imade.

(23) On im daje sigurnost, i oni su potpomognuti,
 ali oči njegove motre na puteve njihove.
 (24) Nakratko se uzdignu, a onda ih nestane;
 i oni padaju i kao sve druge ih kupe;
 baš kao glavice klasja sijeku ih.
 (25) A ako nije tako, ko će dokazati da sam lažac ja
 i obezvrijediti govor moj?"

Bildad veli da je čovjek bezvrijedan

25 Šuahac Bildad tad odgovori i reče:
 (2) "Vlast i strahopoštovanje pripadaju Bogu,
 koji uspostavlja mir u visinama svojim.
 (3) Ima li broja četama njegovim?
 I nad kim to svjetlo njegovo ne izlazi?
 (4) Kako onda čovjek može pred Bogom pravedan
 biti?
 I kako može biti čist onaj što ga je žena rodila?
 (5) Ako ni Mjesec nema sjaja,
 i zvijezde nisu čiste u njegovim očima,
 (6) kamoli će čovjek, taj crv,
 i sin čovječiji, crvić taj!"

Job kori Bildada

26 Onda Job odgovori i reče:
 (2) "Kakva si ti pomoć slabome!
 Kako si ti spasio ruku iznemoglu!
 (3) Kakav si ti savjet dao nerazboritome!
 Kakvu si ti veliku pronicljivost pokazao!
 (4) Kome li si ti riječi izrekao?
 I čiji se duh kroza te pokazao?"

Bog je velik

(5) Duše pokojnika drhte
 onima pod vodama i onima što žive u njima.
 (6) Ogoljen je Šeol pred Bogom,
 a Abaddon²² ništa ne pokriva.
 (7) On razastire sjever preko praznine,
 i vješa zemlju ni o šta.
 (8) On zamotava vode u oblake svoje,
 ali oblaci se pod njima ne provaljuju.
 (9) On sakriva lice punog mjeseca,
 i razastire oblake svoje preko njega.
 (10) On je označio obzorje na površini voda
 kao granicu između svjetla i tmine.
 (11) Stupovi se nebeski tresu
 i ostaju zapanjeni kad on kori.

²⁰ Ili *molitvu*.

²¹ Tj. onoj koja nema djece da je zaštite.

²² Tj. mjesto propasti.

(12) On je snagom svojom more umirio,
i mudročću svojom Rahab razmrskao.
(13) Od njegova se daha nebesa vedre;
njegova ruka probada zmiju u bijegu.
(14) Gle, ovo su rubovi puteva njegovih;
a kako tihu riječ čujemo o njemu!
Ali ko može razumjeti njegovu silnu grmljavinu?²³

Job svjedoči Božiju čestitost

27 Potom Job nastavi svoju besjedu i reče:
(1) "Tako mi Boga živoga, koji mi je pravo
uskratio,
i Svemogućeg, koji mi je dušu ozlojedio,
(2) sve dok bude života u meni,
i duha Božijega u nosnicama mojim,
(3) usne moje neće govoriti nepravedno
niti će jezik moj prijevaru izustiti.
(4) Daleko bilo od mene da kažem da vi imate
pravo;
do smrti se neću odreći neporočnosti svoje.
(5) Čvrsto se držim pravednosti svoje i ne puštam je.
(6) Savjest me neće koristiti dok god sam živ.

Stanje bezbožnika

(7) Dušmanin moj neka je kao opaki,
i protivnik moj kao nepravednik.
(8) Jer čemu se nada bezbožnik kad je dokrajčen,
kad mu Bog život uzima?
(9) Hoće li Bog čuti vapaj njegov
kad ga nevolja snađe?
(10) Hoće li se on obradovati Svemogućem?
Hoće li dozivati Boga u svako doba?
(11) Ja ću vas poučiti sili Božijoj;
ono što je kod Svemogućeg neću tajiti.
(12) Eto, svi ste vi to vidjeli;
zašto onda isprazno govorite?
(13) Ovo je sudbina opakoga od Boga dana,
i baština koju tlačitelj prima od Svemogućega.
(14) Ako je njegovih sinova i mnogo, njima je su-
đen mač;
a potomci njegovi neće se hljeba zasititi.
(15) Pošast će pokopati one koji ga nadžive,
a udovice njihove neće ih oplakivati.
(16) Iako opaki nakupi srebra kao praha,
i nagomila haljina kao ilovače,
(17) što on na hrpu stavi, pravednik će nositi,
a nedužni će srebro podijeliti.

(18) Sagradio je sebi kuću poput čahure,
poput kolibe što ju je čuvar sazdao.
(19) Liježe bogat, ali takav ustati neće;
oči otvara, i ničeg ne nalazi.
(20) Užasi ga sustižu kao bujica;
bura ga otima u noći.
(21) Istočni ga vjetar odnosi, i njega više nema,
jer odnosi ga u vrtlogu s mjesta njegova.
(22) I bez milosti zavitlat će njime,
dok on bude gledao da mu umakne iz ruke.
(23) Ljudi će mu pljeskati podrugljivo,
i siktat će na njega ondje gdje bude.²⁴

Job govori o riznicama zemaljskim

28 Zacijelo postoji rudnik srebra
i mjesto gdje se prečišćava zlato.
(1) Željezo se vadi iz zemlje,
a bakar se tali iz stijene.
(2) Čovjek dokrajči tminu,
i do najvećih dubina traži
kamen u tami i mrklog sjeni.
(3) On buši okno daleko od prebivališta
što ih je noga zaboravila;
oni vise i njišu se tamo-amo, daleko od ljudi.
(4) Zemlja – iz nje ničé hrana –
a dolje je kao od vatre preobražena.
(5) Njene su stijene izvor safira,
a u prašini njezinoj zlata ima.
(6) Taj put nijedna grabljivica ne zna,
niti ga je spazilo oko jastreba.
(7) Smione zvijeri nisu njime kročile,
niti je bijesni lav njime prošao.
(8) Čovjek spušta ruku svoju na stijenu kremenitu;
ogoljuje planine u podnožju.
(9) On kopa kanale kroz stijene,
i oko mu vidi što god je dragocjeno.
(10) On zagrađuje rijeke da ne teku,
a ono što je skriveno iznosi na vidjelo.

Mudrost je neprocjenjiva a potraga za njom teška

(12) Ali gdje se može mudrost naći?
I gdje je mjesto na kojem razum prebiva?
(13) Čovjek ne poznaje vrijednost njezinu,
niti se ona nalazi u zemlji živih.
(14) Bezdan govori: 'U meni je nema',
a more veli: 'U meni nije.'

²³ Mnogi učenjaci stihove 26:5-14 pripisuju Bildadu.

²⁴ Neki učenjaci stihove 27:13-23 pripisuju Cofaru.

(15) Čistim se zlatom kupiti ne može,
cijena joj se u srebru ne može izmjeriti.
(16) Ne može se kupiti ofirskim zlatom,
dragocjenim oniksom ni safirom.
(17) Ni zlato ni kristal ne mogu se s njome izjednačiti,
niti se ona može zamijeniti za stvari od čista zlata.
(18) Korallj i jaspis ne treba ni spominjati;
i bolje je steći mudrost nego biserje.
(19) Etiopski topaz ne može se s njome izjednačiti,
niti se ona može izmjeriti u čistome zlatu.
(20) Otkuda onda dolazi mudrost?
I gdje je mjesto razumu?
(21) Tako je zaklonjena od očiju svih živih,
sakrivena i od ptica nebeskih.
(22) Abadon i smrt govore:
'Samo je glasina o njoj doprla do ušiju naših.'
(23) Bog razumije njezin put,
i on zna gdje ona prebiva.
(24) Jer on motri na krajeve zemaljske
i opaža sve pod nebesima.
(25) Kad je odredio snagu vjetru
i odmjerio vode,
(26) kad je odredio granicu kiši
i put gromu,
(27) tad je on mudrost vidio i objavio,
učvrstio je pa je ispitaio.
(28) I reče on čovjeku: 'Gle, strah od Gospodina,
to je mudrost,
a okaniti se zla, to je razum.'"

Jobova prošlost bila je veličajna

29 Job opet nastavi svoju besjedu i reče:
(2) "O da mi je biti kao u minulim mjesecima,
kao u danima kad je Bog nada mnom bdio,
(3) kad mi je nad glavom sjala svjetiljka njegova,
i kad sam s njegovim svjetlom kroz tminu hodio,
(4) kao što bijah u cvijetu mladosti svoje,
kad nad mojim čadorom bijaše naklonost Božija,
(5) kad Svemoguću još bijaše uz mene,
i djeca moja oko mene,
(6) kad mi staza bijaše natopljena kajmakom,
a iz stijene mi potokom ulje naviraše!
(7) Kad bih izlazio na gradsku kapiju,
kad bih sjedao na trg,
(8) mladići bi me opazili, pa bi se uklanjali,
a starci bi se na noge dizali.
(9) Prvaci bi prekidali razgovor

i stavljali ruku sebi preko usta;
(10) plemićima bi glas utihnuo,
a jezik bi im se za nepce zalijepio.
(11) Jer ko bi me čuo, blaženim bi me zvao,
a ko bi me vidio, mene bi hvalio,
(12) jer ja sam izbavljao siromaha koji je za pomoć vapiio
i siroču kojem nije imao ko pomoći.
(13) Onaj koji je umirao mene je blagosiljao,
a ja sam srce udovice razveseljavao.
(14) Odjenuh pravednost, i ona me pokrivaše;
pravda mi bijaše kao plašt i turban.
(15) Bijah oči slijepome
i noge hromome.
(16) Bijah otac bijednicima,
i prihvatih parnice neznancima.
(17) Lomio sam vilice opakima,
i otimao im plijen između zuba.
(18) Onda pomislih: 'Umrijet ću u gnijezdu svome,
i umnožit ću svoje dane, pa će ih biti kao pjeska.
(19) Moj korijen pruža se do vode,
a svu noć na granama mojim leži rosa.
(20) Moja slava svagda će mladovati sa mnom,
i luk će mi se obnavljati u ruci.'
(21) Mene slušahu i čekahu,
i šućahu iščekujući savjet od mene.
(22) Poslije mojih riječi više ne progovarahu,
i riječi moje po njima kapahu.
(23) Iščekivahu me kao kišu,
i gutahu moje riječi kao pljusak proljetni.
(24) Kad nisu vjerovali, osmjehivao sam im se,
a kad se moje lice ozari, oni se ohrabre.
(25) Ja sam im put birao, i kao poglavar sjedio,
i kao kralj među četama prebivao,
kao utješitelj ožalošćenima.

Jobova je sadašnjost ponižavajuća

30 Ali sada, rugaju mi se oni mlađi od mene,
čije očeve ne bih stavio s ovčarskim psima.
(2) Doista, kakve sam koristi imao od snage ruku njihovih?
Krepkost ih je ostavila.
(3) Od oskudice i gladi suhonjavi su,
noću u pustopoljini i pustoši po sasušenoj zemlji tumaraju,
(4) u grmlju sljez beru,
i hrana im je korijen grma žutilovke.
(5) Prognani su iz zajednice;
viču na njih kao na lopove,

(6) te oni obitavaju po suhim koritima potočnim,
po raspuklinama u zemlji i stijenama.
(7) Iz grmlja oni uzvikuju;
pod šikarom se sakupljaju.
(8) Soj luđački, bezimeni,
iz zemlje su prognani.
(9) A sad sam ja postao njihova pjesma rugalica,
i čak njihova uzrečica.
(10) Gnušaju se nada mnom i drže se podalje od mene,
i ne ustežu se da mi pljunu u lice.
(11) Zato što [Bog] popusti uzicu na luku svome
i pogodi me,
oni otpustiše uzdu preda mnom.
(12) Zdesna svjetina ustaje;
sapliču mi noge i protiv mene puteve propasti grade.
(13) Stazu mi prekidaju,
korist iz moje propasti izvlače;
a niko da mi pomogne.
(14) Kao kroz široku pukotinu oni kuljaju,
usred se lomljave valjaju.
(15) Strahote mene salijeću;
čast moju kao vjetar tjeraju,
i kao oblak sreća moja nestaje.
(16) I sad se duša moja u meni osipa;
spopadaju me dani mučni.
(17) Noću me kosti probadaju,
ne prestaju boli što me izjedaju.
(18) Od goleme sile halja je moja nagrđena;
steže me kao ovratnik na kaputu mome.
(19) On me u blato bacio,
i ja sam se pretvorio u prah i pepeo.
(20) Tebi vapim u pomoć, ali mi ti ne odgovaraš;
ustajem, a ti za me ne haješ.
(21) Postao si okrutan prema meni;
progoniš me snagom ruke svoje.
(22) U vihor me dižeš i tjeraš me da lebdim;
kovitlaš me u oluji.
(23) Ta znam ja da ćeš ti mene u smrt sanijeti
i u kuću sastanka svih živih.
(24) Zacijelo niko ne diže ruku na propala čoveka,
kad u nevolji u pomoć zavapi.
(25) Nisam li ja zaplakao za onim kome je život tegoban?
Nije li mi duša bila ojađena zbog bijednika?
(26) Kad sam slutio dobro, tad se zlo pojavljivalo;
kad sam iščekivao svjetlo, tad se tama spuštala.
(27) Utroba vrije u meni i ne mogu da se smirim;
s danima patnje ja se suočavam.

(28) Idem naokolo u žalosti i bez utjehe;
ustajem u zboru i vapim u pomoć.
(29) Zbratimio sam se sa šakalima
i sprijateljio s nojevima.
(30) Koža na meni crni i puzne,
i kosti mi gore od groznice.
(31) Zato je lira moja ugođena na žalovanje,
a frula moja na glas narikača.

Job potvrđuje svoju odanost Bogu

31 Sklopih savez s očima svojim;
kako da se onda zagledam u djevicu?
(2) I kakav je čovjekov usud od Boga odozgo,
ili baština njegova od Svemogućeg s visina?
(3) Nije li to nesreća za nepravednog
i propast onima koji zlodjela čine?
(4) Ne vidi li Bog puteve moje,
i ne broji li sve korake moje?
(5) Ako sam hodio s neistinom,
i ako mi je noga hitjela za prijevarom,
(6) neka me Bog izvaga na vagi pravoj,
pa neka uvidi moju neporočnost.
(7) Ako mi je noga s puta skrenula,
ili mi se srce povelu za očima,
ili mi ljaga za ruke prionula,
(8) dao Bog da ja sijao, a drugi jeo,
i moja ljetina od drugih počupana bila.
(9) Ako mi je srce zavela žena,
ili ako sam vrebao na vratima bližnjega svoga,
(10) neka moja žena melje drugome,
i drugi neka liježe s njom.
(11) Ta to bi bilo sramota,
i još grijeh za osudu.
(12) Ta to bi bila vatra što izgara do propadanja,
i sav bi mi prirod progutala.
(13) Ako sam prezreo pravo slugu svojih ili sluškinja,
kad bi podnijeli žalbu protiv mene,
(14) šta bih onda učinio kad Bog ustane na me?
I kad me pozove da račun položim, šta ću mu odgovoriti?
(15) Nije li onaj koji je mene u utrobi stvorio i njih stvorio,
i nije li nas isti taj u utrobi oblikovao?
(16) Ako sam siromahu želju uskratilo,
ili učinio da udovicu oči izdaju,
(17) ili sâm svoj zalogaj pojeo,
a da ga siročić nije okusilo,
(18) a od mladosti je sa mnom kao s ocem odrastalo,

i od rođenja sam ja udovicu vodio –
 (19) ako sam ikog vidio da propada bez odjeće,
 ili bijednika da nema pokrivača,
 (20) ako mi se njegova bedra nisu zahvalila,
 i ako se on nije runom mojih ovaca ogrijavao,
 (21) ako sam ruku na siroču digao,
 jer sam vidio da imam potporu na sudu,
 (22) neka mi ruka otpadne od ramena,
 i neka mi se ruka u laktu otkine.
 (23) Ta mene je strah propasti od Boga,
 i zbog uzvišenosti njegove takvo što ne mogu činiti.
 (24) Ako sam se u zlato uzdao,
 i čisto zlato svojim pouzdanjem zvaio,
 (25) ako sam se naslađivao jer sam veliko blago imao,
 i jer mi je ruka toliko mnogo bila stekla,
 (26) ako sam pogledao u sunce dok je sjalo,
 ili mjesec kako se kreće u blistavilu,
 (27) i ako mi je srce potajno zavedeno bilo,
 i ruka moja poljubac iz usta slala,
 (28) i to bi bili grijesi za osudu,
 jer zanijekao bih Boga gore.
 (29) Jesam li se propasti neprijatelja radovao,
 ili klicao kad bi ga zlo zadesilo?
 (30) Ne, nisam dao ustima da griješe,
 proklinjući njegov život.
 (31) Zar nisu ljudi iz čadora moga govorili:
 ‘Ko će naći onoga ko se nije nasitio mesa njegova?’
 (32) Stranac nije vani noćivao,
 jer ja sam putniku vrata otvarao.
 (33) Jesam li svoje prijestupe kao ljudi tajio,
 u srcu skrivajući krivnju svoju,
 (34) jer sam se silno mnoštva bojao,
 i prijezir me je rodovski užasavao,
 te sam šutio i nisam napolje izlazio?
 (35) O kad bi bilo koga da me čuje!
 Gle, evo mog potpisa;
 Neka mi Svemogućí odgovori!
 A tužbu što bi je moj protivnik sastavio,
 (36) zacijelo bih je ja na svojim plećima ponio,
 kao krunu sebi bih je privezao.
 (37) Položio bih mu račun za svaki korak svoj;
 prišao bih mu kao knez.
 (38) Ako se moja zemlja potuži na me,
 i sve brazde njene zaplaću u isto vrijeme,
 (39) ako sam pojeo plod njen a da nisam platio,
 ili natjerao posjednike njene da plate životima,
 (40) tad neka niču trnjci mjesto pšenice,

i korov mjesto ječma.”
 Jobov je govor završen.

Elihu u srdžbi kori Joba

32 Onda ona tri čovjeka prestadoše odgovarati Jobu, jer je on sebe vidio pravednim. (2) Ali srdžbom planu Elihu, sin Barakelov, od plemena Buza, iz roda Ramova; na Joba on srdžbom planu jer je ovaj sebe pred Bogom opravdao. (3) I planu on srdžbom na svoja tri prijatelja jer nisu Jobu našli odgovora, te su tako osudili Boga. (4) I čekao je Elihu da govori s Jobom jer oni bijahu mnogo stariji od njega. (5) A kad vidje da u ustima one trojice ljudi ne bi odgovora, Elihu planu srdžbom. (6) Tad Elihu, sin Barakela Buzijca, progovori i reče: “Ja sam po godinama mlad, a vi stari; zato sam se stidio i bojao da vam kažem šta mislim.

(7) Mišljah da će starost progovoriti, i da će minule godine mudrosti poučavati.
 (8) Ali duh u čovjeku, dah Svemogućeg, daje im razum.
 (9) Oni koji su bogati godinama možda nisu mudri, ni starješine može biti ne razumiju pravdu.
 (10) Zato velim: ‘Poslušajte me, i ja ću vam reći šta mislim.’
 (11) Eto, čekao sam dok ste vi govorili, slušao rasuđivanja vaša dok ste promišljali šta ćete kazati.
 (12) S velikom sam pažnjom pratio vas; ali ne bi nijednoga koji opovrgnu Joba, nijednog od vas koji na njegove riječi odgovori.
 (13) Ne govorite: ‘Našli smo mudrost; Bog će ga opovrgnuti, ne čovjek.’
 (14) Jer Job nije suprotstavio svoje riječi mojima, niti ću mu ja vašim riječima uzvratiti.
 (15) Oni su smeteni, više ne odgovaraju; riječi su ih izdale.
 (16) Moram li čekati, jer oni ne govore, stoje i više ne odgovaraju?
 (17) I ja ću kazati svoje, i ja ću reći šta znam.
 (18) Jer pun sam riječi; duh u meni tjera me.
 (19) Gle, utroba mi je kao vino u boci, kao nove mješine za vino, samo što ne pukne.
 (20) Pustite me da govorim, ne bi li mi lahnulo; pustite me da usne svoje otvorim i odgovorim.

- (21) Nikome sad sklon neću biti,
niti ću ijednom čovjeku laskati.
(22) Jer ja ne umijem laskati,
inače bi me Stvoritelj moj brzo uklonio.

Elihu tvrdi da govori u ime Boga

- 33** A sad, Jobe, čuj govor moj,
i saslušaj sve riječi moje.
(2) Evo sad usta svoja otvaram,
jezik mi u ustima progovara.
(3) Moje riječi dolaze iz čista srca,
i moje usne iskreno govore ono što znam.
(4) Duh me Božiji stvorio,
i dah Svemogućeg daje mi život.
(5) Opovrgni me ako možeš;
pripremi se preda mnom, zauzmi položaj svoj.
(6) Gle, ja sam pred Bogom isto što i ti;
i ja sam načinjen od ilovače.
(7) Gle, nikakav strah od mene ne treba te uža-
savati,
niti ti moja ruka treba teška biti.
(8) Dakako, progovorio si preda mnom,
i ja sam čuo riječi tvoje:
(9) 'Ja sam čist i bez grijeha;
nedužan sam i nema krivnje na meni.
(10) Eto, Bog meni mahane podmeće;
za svoga me neprijatelja drži.
(11) On mi sputava noge u klade;
na sve staze moje motri.'
(12) Ali, kažem ti, u tom nisi u pravu,
jer Bog je veći od čovjeka.
(13) Zašto se tužiš na njega
da on ne polaže račun ni za jedno od svojih djela?
(14) Uistinu Bog govori jednom,
ili dvaput, ali niko to ne opaža.
(15) U snu, noćnom ukazanju,
kad dubok san ljude obuzme,
dok drijemaju u svojim posteljama,
(16) tad im on u uši progovara,
i užasava ih opomenama,
(17) da čovjeka od njegova djela odvрати,
i da ga od objestnosti sačuva.
(18) On spasi njegovu dušu od grobne jame,
i život njegov od prelaska preko rijeke smrti.
(19) Čovjek, jednako, biva ukoren i bolom u po-
stelji,
neprestanim sijevanjem u kostima njegovim,
(20) tako da mu se život gnuša nad hljebom,
i duša njegova nad hranom omiljenom.

- (21) Tijelo mu propada da se više ne vidi,
i kosti njegove – nekad skrivene – strše.
(22) Onda mu se duša primiče grobnoj jami,
a život njegov vjesnicima smrti.
(23) Ako mu se nađe anđeo kao posrednik,
jedan od hiljadu,
da podsjeti čovjeka šta mu je dobro,
(24) neka mu se onda smiluje i kaže:
'Izbavi ga da ne siđe u grobnu jamu,
našao sam otkupninu';
(25) neka mu tijelo ozdravi kao u mladosti,
neka se on vrati u dane mladalačke krepkosti;
(26) tad će se on pomoliti Bogu, i Bog će ga pri-
hvatiti,
da s radošću vidi lice njegovo,
i on vrati čovjeku pravednost njegovu.
(27) On će tad zapjevati pred ljudima i reći:
'Griješio sam i izvrtao ono što je pravo,
ali nisam dobio kako sam zaslužio.
(28) On mi je izbavio dušu da ne ode u jamu,
nego da život moj ugleda svjetlo.'
(29) Gle, Bog sve to čovjeku dva, pa i tri puta čini,
(30) da odbije njegovu dušu od grobne jame,
da ga svjetlo života obasja.
(31) Pazi, Jobe, poslušaj me;
šuti i pusti me da govorim.
(32) Ako imaš nešto da kažeš, odgovori mi;
govori, jer želim da te opravdam.
(33) Ako nemaš, onda me poslušaj;
šuti, pa ću te mudrosti poučiti."

Elihu nastavlja govoriti o Božijoj pravednosti

- 34** Potom Elihu nastavi i reče:
(2) "Čujte riječi moje, vi mudraci,
i poslušajte me, vi učeni.
(3) Jer uho ispituje riječi
kao što nepce kuša hranu.
(4) Razaberimo sami šta je pravo;
spoznajmo zajedno šta je dobro.
(5) Jer Job reče: 'Ja sam pravedan,
ali Bog mi uskrati pravdu.
(6) Treba li da lažem o pravu svom?
Iako sam bez prijestupa, rana mi ne može zacije-
ljeti.'
(7) Koji je čovjek kao Job,
koji ispija porugu kao vodu,
(8) koji se druži sa zlikovcima,
i hodi s opakim ljudima?

(9) Ta on veli: 'Ništa čovjeku ne koristi ako želi ugoditi Bogu.'

(10) Zato me poslušajte, vi ljudi razumni. Daleko od Boga bilo da čini zlo, i od Svemogućeg da čini nepravdu.

(11) Jer on nagrađuje čovjeka prema djelu njegovu, i čini da ga snađe ono što on vladanjem svojim zasluži.

(12) Zacijelo, Bog neće postupiti opak, i Svemogućí neće iskriviti pravdu.

(13) Ko je njemu dao vlast nad zemljom? I ko je njemu povjerio sav svijet?

(14) Ako bi on riješio da tako postupi, ako bi povukao sebi duh svoj i dah svoj,

(15) svi bi ljudi zajedno izginuli, i čovjek bi se u prah pretvorio.

(16) Ali ako imaš razuma, čuj ovo; poslušaj riječi moje.

(17) Treba li vladati onaj koji mrzi pravdu? I hoćeš li ti osuditi Pravednog i Moćnog,

(18) koji kaže kralju: 'Ništarijo!', a plemićima: 'Zlikovci!'

(19) koji ne pokazuje sklonost prvacima niti bogataša cijeni više nego siromaha, jer svi su oni djelo ruku njegovih?

(20) Začas umiru, i u ponoć ljudi drhte i iščekavaju, i moćni se bez ruke uklanjaju.

(21) Jer oči su njegove uprte u čovjekove pute, i on vidi sve njegove korake.

(22) Nema te tmine ni mrkle sjene gdje bi se zlikovci mogli sakriti.

(23) Jer Bog ne mora više ispitivati čovjeka, da bi on došao na sud pred Boga.

(24) On satire moćnike bez istrage, i postavlja druge na mjesto njihovo.

(25) Zato on zna djela njihova, i on ih noću obara, pa oni stučeni ostaju.

(26) On ih udara kao zlikovce tamo gdje ih svako može vidjeti,

(27) jer su se okrenuli od njega i zanemarili sve puteve njegove,

(28) učinivši da vapaj siromaha dopre do njega, da on čuje vapaj mučenika.

(29) Kad on šuti, ko onda može osuđivati? I kad sakrije lice svoje, ko ga onda može vidjeti? On je jednako i nad narodom i nad čovjekom,

(30) da bezbožnici ne bi zavlada

i zamke ljudima postali.

(31) Ta je li iko rekao Bogu: 'Trpio sam kaznu; više neću griješiti;

(32) pouči me onome što ne vidim; ako sam nepravdu činio, više je neću činiti?'

(33) Hoće li ti onda on naknaditi onako kako ti kažeš, jer si ti to odbio? Ti moraš odlučiti, ne ja; zato kaži šta znaš.

(34) Razumni će mi ljudi reći, i mudar čovjek koji me čuje:

(35) 'Job govori neznački, i njegove su riječi nerazborite.

(36) Joba treba do kraja iskušati jer odgovara poput zlikovca.

(37) On grijehu svome dodaje pobunu; podrugljivo plješće rukama među nama, i protiv Boga množi riječi svoje.'"

Elihu oštro kori Joba

35 Potom Elihu nastavi i reče:

(2) "Misliš li ti da je ovo pravedno? Kažeš li: 'Moja je pravednost veća od Božije?'

(3) Ti govoriš: 'Kakvu će mi prednost ona donijeti? Šta ću dobiti što ne griješim?'

(4) Ja ću tebi odgovoriti, i prijateljima tvojim s tobom.

(5) Pogledaj nebesa i vidi; i zagledaj se u oblake – viši su od tebe.

(6) Zgriješiš li, jesi li njemu naudivo? I ako je tvojih prijestupa mnogo, šta mu ti možeš učiniti?

(7) Ako si pravedan, šta mu ti možeš dati, i šta će on iz tvoje ruke dobiti?

(8) Tvoja je opačina za čovjeka poput tebe, i pravednost tvoja za sina čovječijeg.

(9) Zbog mnoštva tlačenja oni stenju; vape u pomoć pred rukom moćnika.

(10) Ali niko ne kaže: 'Gdje je Bog, Stvoritelj moj, koji daje pjesme u noći,

(11) koji više poučava nas nego zvijeri zemaljske, i čini nas mudrijim od ptica nebeskih?'

(12) Eno ih vape, ali on ne odgovara zarad oholosti zlikovaca.

(13) Zacijelo Bog neće uslišati isprazan vapaj niti će se Svemogućí na nj osvrnuti,

(14) kamoli kad ti kažeš da ga ne vidiš,
da je parnica pred njim, i da moraš na nj čekati!
(15) A sad, pošto se on u srdžbi svojoj nije svetio,
niti se imalo na opačinu obazirao,
(16) zato Job isprazno usta svoja otvara,
i nerazborito mnogo besjedi.”

Elihu govori o tome k ako Bog postupa s čovjekom

36 Elihu onda nastavi i reče:
(2) “Pričekaj malo, pa ću ti pokazati
da ima još nešto da se kaže u prilog Bogu.
(3) Izdaleka ću donijeti znanje svoje,
i priznat ću pravednost Stvoritelju svome.
(4) Jer zaista riječi moje nisu lažne;
onaj koji je savršena znanja s tobom je.
(5) Gle, Bog je silan, ali nikog ne prezire;
on je silan i postojan u svojoj nakani.
(6) Opake on ne drži u životu,
nego udjeljuje pravdu mučenicima.
(7) S pravednikâ on očiju ne skida,
nego ih je s kraljevima na prijestolju
zauvijek ustoličio, i oni su uzvišeni.
(8) I kad su sputani u lisičine,
i uhvaćeni u stege muke,
(9) on im onda iznosi djela njihova
i prijestupe njihove: što su sebe veličali.
(10) On im otvara uho za uputu
i zapovijeda da se zla okane.
(11) Budu li čuli i njemu služili,
okončat će svoje dane u sreći
i godine svoje u zadovoljstvu.
(12) Ali ne budu li čuli, prijeći će preko rijeke smrti,
i u neznanju će umrijeti.
(13) Ali oni bezbožna srca gaje srdžbu;
oni ne vape u pomoć kad ih on sputa.
(14) Oni umiru u mladosti,
i život im vehne među bludnicima svetišta.
(15) On izbavlja mučenike u njihovoj mucii,
i progovara im na uši za vrijeme tlačenja.
(16) Onda će te on uistinu iščupati iz ralja nevolje
na prostrano mjesto gdje nema tjeskobe,
i za svojim stolom, punim svakog dobra, naći ćeš mir.
(17) Ali ako su ti usta puna osude opakoga,
sud i pravda će te ščepati.
(18) Čuvaj se da te bogatstvo ne namami,
i ne daj da te veliko mito s puta zavede.
(19) Hoće li te blago tvoje sačuvati od nevolje,
ili sva sila snage tvoje?

(20) Ne žudi za noći
kad ljudi nestaju iz svoga obitavališta.
(21) Pazi, ne okreći se zlu,
jer više voliš njega nego muku.
(22) Gle, uzvišen je Bog u svojoj moći;
ko je učitelj poput njega?
(23) Ko je njemu odredio put njegov,
i ko mu je rekao: ‘Krivu si radio’?
(24) Upamti da ti trebaš veličati djelo njegovo,
o kojem ljudi pjevaju.
(25) Svi ljudi za njim gledaju,
ali ga vide samo izdaleka.
(26) Gle, Bog je uzvišen, i mi ga ne poznajemo;
broj njegovih godina nedokučiv je.
(27) On podiže kapi vode;
one cijede kišu iz bujice
(28) što je oblaci izlijevaju;
one izobilno padaju na ljude.
(29) Može li iko shvatiti kako on širi oblake,
kako on grmi iz svoga paviljona?
(30) Gle, on razastire svoju svjetlost oko sebe,
i pokriva dubine morske.
(31) Jer pomoću njih on narodima vlada;
on daje hranu u izobilju.
(32) On puni svoje ruke munjom,
i zapovijeda joj kuda će udariti.
(33) Njegov grom najavljuje oluju,
i stoka obznanjuje dolazak njen.

Elihu kaže da je Bog pozadina oluje

37 I od toga srce moje drhti,
i poskakuje s mjesta svojega.
(2) Slušajte pomno grmljavinu njegova glasa,
i tutnjavu što izlazi iz njegovih usta.
(3) On nju pušta ispod sveg neba,
i svoju munju na krajeve zemlje.
(4) Za njom se jedan glas hori;
veličanstvenim glasom svojim on grmi,
i ne zauzdava munje kad mu se glas začuje.
(5) Bog glasom svojim čudesno grmi,
čineći velika djela koja mi ne možemo shvatiti.
(6) On snijegu kaže: ‘Prospi se po zemlji’,
a pljusku kišovitom: ‘Izlij se.’
(7) On zaustavlja ruku svakom čovjeku,²⁵
da svi ljudi upoznaju djelo njegovo.
(8) Tad se zvijer uvlači u svoj brlog
i ostaje u svojoj jazbini.

²⁵ Tj. sprečava ga u njegovu radu.

(9) S juga dolazi oluja,
a sa sjevera studen.
(10) Od daha Božijega led nastaje,
i prostrane se vode lede.
(11) I on mokrinom puni oblake guste;
i iz oblaka izbija munja njegovga.
(12) Oblaci mijenjaju smjer, okrećući se po njegovo-
voj uputi,
da bi činili sve što im on zapovjedi
na licu zemlje naseljene.
(13) On ih dovodi ili radi kazne,
ili da zemlju natopi
blagost pokazujući.
(14) Poslušaj ovo, Jobe,
stani i promotri čuda Božija.
(15) Znaš li kako njih Bog postavlja,
i čini da munja iz oblaka njegovga sija?
(16) Znaš li kako se gusti oblaci slažu,
ta čuda onog koji je znanja savršena,
(17) ti koji skapavaš od vrućine u svojim haljinama
kad zemlja utihne dok puše južnjak?
(18) Možeš li ti kao on razastrijeti nebesa,
čvrsta poput ogleдала livenog?
(19) Pouči nas šta ćemo mu reći;
mi ne možemo zbog tmine stanje svoje srediti.
(20) Kad ja govorim, mora li se to njemu najaviti?
Je li ijedan čovjek ikad rekao da želi nestati?
(21) Sad ljudi ne vide svjetlo koje sija jarko na ne-
besima;
a vjetar je tuda prohujao i razvedrio ih.
(22) Sa sjevera se zlatan sjaj pojavljuje;
Bog je u veličanstvu što ulijeva strahopoštovanje.
(23) Svemogućeg mi ne možemo dosegnuti;
u moći je on uzvišen,
u svojoj pravdi i golemoj pravednosti on ne tlači.
(24) Zato ga ljudi štuju;
on se ne obazire ni na jednog od onih što se mu-
drim smatraju.”

Božije obraćanje Jobu

38 Tad Jahve odgovori Jobu iz vihora i reče:
(2) “Ko je taj što riječima neznačajkim volju
moju zamračuje?
(3) Opaši sad bedra svoja kao muško,
pa ću te ja ispitivati, a ti ćeš mi odgovarati!
(4) Gdje si ti bio kad sam ja zemlji temelje polagao?
Kaži mi, ako razuma imaš,
(5) ko joj je mjere odredio? Jer eto ti znaš!
Ili ko je vrpcu preko nje pružio?

(6) Na čemu joj temelji stoje?
Ili ko joj je kamen temeljac položio
(7) dok su jutarnje zvijezde zajedno pjevale
i svi sinovi Božiji od radosti klicali?
(8) Ko je more vratima zatvorio
kad je ono iz utrobe navrlo,
(9) kad sam ja oblak njegovom haljom učinio
i mrklu tminu njegovim povojima,
(10) i odredio mu granice,
i postavio zasun i vrata,
(11) i rekao: ‘Dotle ćeš stići, ali ne dalje;
i ovdje će se zaustaviti tvoji vali ponosni!’
(12) Jesi li ikad u životu zapovjedio jutru,
ili pokazao zori mjesto njezino,
(13) da bi ona zemljine krajeve uhvatila,
i iz nje opake istresla?
(14) Ona se mijenja kao ilovača pod žigom,
i postaje šarena kao haljina.
(15) Opakima je svjetlo uskraćeno,
i podignuta ruka im je slomljena.
(16) Jesi li ti prodro do izvora morskih,
ili hodio po dubinama bezdana?
(17) Jesu li ti kapije smrti otvorene,
ili jesi li vidio kapije mrkłe tmine?
(18) Jesi li uvidio kako je zemlja široka?
Kaži mi ako sve to znaš.
(19) Gdje je put koji vodi obitavalištu svjetla?
I tama, gdje joj je mjesto,
(20) da je ti odvedeš u njezin kraj
i razaznaš staze do doma njezina?
(21) Eto, ti znaš, jer si se tada bio rodio,
i mnogo si dana svojih proživio!
(22) Jesi li ulazio u riznice snijega,
ili, jesi li vidio riznice grada,
(23) koje sam prištedio za vrijeme nevolje,
za dane rata i boja?
(24) Gdje je put kojim se dijeli svjetlo,
ili istočni vjetar rastjeruje po zemlji?
(25) Ko je raskrčio put bujici
ili gromu,
(26) da bi doveo kišu na zemlju gdje nema ljudi,
u pustinju gdje žive duše nema,
(27) da bi nahranio pustu i nenapučenu zemlju,
i da bi učinio da sjeменke trave prokljajaju?
(28) Ima li kiša oca?
Ili ko je rodio kapi rose?
(29) Iz čije utrobe izlazi led?
I inje pod nebesima, ko je njega rodio?
(30) Voda postaje čvrsta poput kamena,
i površina bezdana ledi se.

- (31) Možeš li povezati lance Plejada,
ili popustiti konopce Orionove?
(32) Možeš li učiniti da se u pravo vrijeme pojavi
sazviježđe,
i povesti Velikog medvjeda s Malim medvjedom?
(33) Poznajesh li ti zakone nebeske,
i uređuješ li ti njihovu vlast nad zemljom?
(34) Možeš li dići svoj glas do oblaka,
da te obilje vode obilje?
(35) Možeš li otpremiti munje da krenu
i kažu ti: 'Evo nas'?
(36) Ko je mudrost u srce usadio,
ili pamet razumu dao?
(37) Ko je tako mudar da prebroji oblake,
ili izvrne nebeske krčage za vodu,
(38) kad se tlo stvrdne
i grude slijepa?
(39) Možeš li ti lavu plijen loviti,
ili lavićima glad utažiti
(40) dok čuče u svojim brlozima
i vrebaju iz svojih jazbina?
(41) Ko priprema gavranu hranu njegovu
kad njegovi ptiči cijuču Bogu
i skakuću naokolo jer nemaju šta jesti?

Bog dalje govori o prirodi i stvorenjima

- 39** Znaš li kad se divokoze mlade?
Promatraš li kad se srne tele?
(2) Možeš li izbrojiti mjesece dok nose,
i znaš li kad se mlade?
(3) One se sagnu i rađaju svoje mlade;
njihove porođajne muke prestaju.
(4) Njihovi mladi jačaju i rastu pod vedrim nebom;
one odlaze i ne vraćaju im se.
(5) Ko je pustio na slobodu divljeg magarca?
I ko je odriješio sveze magarcu hitrom,
(6) kome sam ja dao pustaru za dom
i slanu zemlju za obitavalište?
(7) On prezire gradsku vrevu,
povike goniča on ne čuje.
(8) On tumara planinama za svojim pašnjakom
i traži gdje ima zelenila.
(9) Hoće li bivo pristati da ti služi,
i hoće li prenočiti za tvojim jaslama?
(10) Možeš li upregnuti bivola konopcima u brazdi,
i hoće li on orati za tobom?
(11) Hoćeš li se osloniti na njega zbog velike snage
njegove
i prepustiti mu posao svoj?

- (12) Hoćeš li se uzdati u njega da će vratiti tvoje
žito i pokupiti ga s gumna tvog?
(13) Ženka noja leprša krilima radosno,
ali nema krila i perje da leti kao roda,
(14) jer ona polaže svoja jaja na zemlju
i ostavlja ih da ih pijesak ugrije,
(15) a zaboravlja da ih noga može smrskati,
ili ih kakva zvijer zgaziti.
(16) Sa svojim mladima postupa okrutno, kao da
nisu njezini;
iako joj je trud uzaludan, ona ne mari,
(17) jer nju Bog nije mudročću obdario,
i nije joj nimalo razuma dodijelio.
(18) A kad se digne da pobjegne,
ruga se konju i konjaniku njegovu.
(19) Daješ li ti konju snagu?
Pokrivaš li mu ti vrat grivom?
(20) Činiš li da on skače kao skakavac?
Njegovo je veličanstveno hrzanje strahovito.
(21) On udara kopitom po tlu i raduje se snazi
svojoj;
na oružje on izlazi.
(22) Strahu se ruga i ničeg se ne prepada;
i on ne uzmiče pred mačem.
(23) Tobolac zveči na njemu,
blistavo koplje i sulica.
(24) Tresući se i bjesneći on juri po zemlji,
i ne zaustavlja se na zvuk trube.
(25) Kad se god truba začuje, on otpuhuje: 'Aha!'
I njuši boj izdaleka,
i viku zapovjednika i poklič bojni.
(26) Da li se to po tvojoj mudrosti soko u visine vine
šireći krila ka jugu?
(27) Da li to na tvoju zapovijed orao uzlijeće
i savija sebi gnijezdo na visini?
(28) Na latici on stanuje i noćiva,
na grebenu kamenitom, mjestu nepristupačnom.
(29) Odatle on vrebava plijen;
oči ga njegove izdaleka opažaju.
(30) Njegovi mladi sišu krv;
i gdje ima ubijenih, tamo je on."

Job se pita šta on može odgovoriti

- 40** Potom Jahve reče Jobu:
(2) "Hoće li se kudilac sa Svemogućim pre-
pirati?
Neka odgovori onaj koji kori Boga."
(3) Tad Job odgovori Jahvi i reče:
(4) "Gle, ja sam nevažan; šta ti mogu odgovoriti?"

Stavljam ruku na usta.

- (5) Jednom sam progovorio, i neću odgovoriti; pa i drugi put, i neću ništa više dodati.”
- (6) Onda Jahve odgovori Jobu iz oluje i reče:
- (7) “Opaši sad bedra svoja kao čovjek; ja ću te ispitivati, a ti ćeš mi odgovarati.
- (8) Hoćeš li zbilja moj sud poništiti? Hoćeš li me osuditi da sebe opravdaš?
- (9) Ili, imaš li ruku kao što je Božija, i može li glas tvoj kao njegov zagrmjeti?
- (10) Okiti se ugledom i dostojanstvom, i ogrni se čašću i veličanstvom.
- (11) Izlij žestinu svoje srdžbe, i pogledaj svakog ko se diči, pa ga unizi.
- (12) Pogledaj svakog ko se diči, pa ga ponizi, i zdrobi zlikovce ondje gdje oni stoje.
- (13) Sve ih zajedno u prašinu pokopaj; prekrij im lica u grobu.
- (14) Onda ću i ja tebe hvaliti, da bi te desnica tvoja mogla spasiti.
- (15) Pogledaj behemota²⁶, kojeg sam kao i tebe stvorio; jede travu kao vo.²⁷
- (16) Pogledaj sad njegovu snagu u bedrima i jakost u trbušnim mišićima.
- (17) On savija rep poput cedra; žile su na njegovim stegnima isprepletene.
- (18) Njegove su kosti cijevi bronzane; njegovi su udovi kao šipke željezne.
- (19) On je prvo²⁸ djelo Božije; samo mu se Tvorac njegov s mačem može primaći.
- (20) Uistinu, planine mu hranu donose, i sve se zvijeri poljske ondje igraju.
- (21) Pod lotos on liježe, u šikaru trstenu u močvari.
- (22) Lotosi ga pokrivaju svojom hladovinom; vrbe ga potočne okružuju.
- (23) Nabuja li rijeka, on se ne uznemirava; siguran je, makar mu Jordan u usta navirao.
- (24) Može li iko s njim oči u oči stati, kukama može li mu ko nos probosti?

Božija moć očituje se u njegovim stvorenjima

- 41**²⁹Možeš li Levijatana³⁰ udicom izvući? Ili mu jezik konopcem svezati?
- (2) Možeš li mu uže kroz nos provući, ili mu vilicu kukom probosti?
- (3) Hoće li te on dugo preklinjati, ili ti blage riječi progovoriti?
- (4) Hoće li on s tobom savez sklopiti? Hoćeš li ga ti zasnagda za slugu uzeti?
- (5) Hoćeš li se s njim kao s pticom igrati, ili ga pred djevojkama svojim na uzici vodati.
- (6) Hoće li se za nj ribari cjenkati? Hoće li ga među trgovcima podijeliti?
- (7) Možeš li mu probosti kožu harpunima, ili glavu ribarskim kopljima?
- (8) Digni ruku na nj, sjetit ćeš se borbe, i nikad to više nećeš učiniti!
- ³¹(9) Gle, očekivanje je tvoje lažno; hoćeš li se obeshrabriti čak i kad ga ugledaš?
- (10) Niko nije tako hrabar da bi se usudio njega izazvati; ko je onda taj koji je kadar preda me stati?
- (11) Ko je meni dao da mu ja moram vratiti? Sve što je pod nebesima moje je.
- (12) Ja neću šutjeti o njegovim udovima, ili njegovoj silnoj snazi, ili njegovu skladnu stasu.
- (13) Ko može svući njegovu vanjsku odjeću? Ko može prodrijeti kroz njegov dvostruki oklop³²?
- (14) Ko može otvoriti vrata na licu njegovu? Oko zuba njegovih užas vlada.
- (15) Njegovi redovi štitova ponos su njegov, zatvoreni i tijesno jedni uz druge priljubljeni.
- (16) Svaki stoji tako blizu drugoga da nimalo zraka između njih proći ne može.
- (17) Jedni su s drugima spojeni; jedan se uz drugoga privijaju, i ne mogu se razdvojiti.
- (18) Njegovo kihanje prosipa svjetlo, a oči su mu poput očnih kapaka jutarnjih.
- (19) Iz usta mu izbijaju užarene baklje; ognjene iskre frcaju.
- (20) Iz nozdrva mu suklja dim

²⁹ U hebrejskom tekstu 40:25.

³⁰ Levijatan može biti kit, krokodil ili neka prahistorijska ne-man.

³¹ U hebrejskom tekstu 41:1.

³² Tako je u grčkim rukopisima, a u hebrejskom tekstu *uzda*.

²⁶ Riječ je o ogromnoj životinji koja može biti nilski konj, krokodil, slon ili neka prahistorijska životinja.

²⁷ Ovo također može značiti *proždire stoku kao travu*.

²⁸ Ili *glavno*.

kao iz kotla što ključa na ražarenoj trsci.

(21) Dah njegov potpaljuje ugljen,
i plamen mu iz usta izbija.

(22) U šiji mu silna snaga leži,
a pred njim užas igra.

(23) Nabori na njegovu mesu spojeni su,
čvrsto stoje na njemu, i nepomični su.

(24) Srce mu je tvrdo kao kamen,
čak tvrdo kao donji žrvanj.

(25) Kad se on dignu, moćni strahuju;
od buke se užasavaju.

(26) Mač koji do njeg dosegne bez učinka je,
tako i koplje, strelica ili sulica.

(27) Željezo mu je kao slama,
bronzina kao truhlo drvo.

(28) Strijela ga ne može u bijeg natjerati;
pračke su mu kao pljeva.

(29) Buzdohan mu je kao slamčica;
smije se fijuku sulice.

(30) Pod trbuhom su mu oštre bodlje;
on se pomiče kao drljača po blatu.

(31) On čini da dubine uskipe kao kotao;
uzmučuje more kao pomast u krčagu.

(32) Za sobom ostavlja blistavu brazdu;
neko bi pomislio da je bezdan sijeda.

(33) Ništa na zemlji nije ravno njemu,
onome stvorenom bez straha.

(34) On motri na sve što je visoko;
on je kralj svim ponositima.”

Jobovo priznanje

42 Potom Job odgovori Jahvi i reče:

(2) “Ja znam da ti možeš sve,
i da se nijedna tvoja nakana ne može osujetiti.

(3) [Pitao si:] ‘Ko je taj što neznački sakriva sa-
vjet moj?’

Zacijelo sam ja govorio stvari koje nisam razumio,

stvari meni odveć čudesne, koje nisam znao.

(4) ‘Sad slušaj, a ja ću govoriti;
ja ću te ispitivati, a ti ćeš mi odgovarati.’

(5) Moje su uši čule za tebe,
ali te sada oči moje vide.

(6) Stoga se ja povlačim,
i kajem se u prahu i pepelu.”

(7) Nakon što izgovori ove riječi Jobu, desi se da
Jahve reče Temancu Elifazu: “Gnjevom sam pla-
nuo na te i na tvoja dva prijatelja jer niste govorili
o meni onako pravo kako je govorio sluga moj Job.

(8) Zato uzmite sad sedam junaca i sedam ovno-
va, pa pođite slugi mome Jobu, te prinesite za se
žrtvu paljenicu, a moj sluga Job molit će se za vas.
Ja ću uslišati molitvu njegovu da ne bih prema
vama po ludosti vašoj postupio, jer niste govorili o
meni onako pravo kako je govorio moj sluga Job.”

(9) Tako Temanac Elifaz, Šuahac Bildad i Naamac
Cofar odoše te učiniše onako kako im je Jahve i
rekao; i usliša Jahve molitvu Jobovu.

(10) Pošto se Job pomoli za svoje prijatelje, Jahve
mu vrati blago, i udvostruči mu Jahve sve što je
imao. (11) Onda mu dođoše sva braća njegova i
sve sestre njegove i svi koji ga prije poznavahu,
te su jeli s njim hljeb u njegovoj kući; i tješili su
ga i razgovarali zbog svih nedaća što ih je Jahve
bio na nj sručio. I svako mu dade kesitu³³ i zlatan
prsten. (12) Jahve blagoslovi kasnije Jobove dane
više nego one prijašnje; i imao je četrnaest hiljada
brava, šest hiljada deva, hiljadu jarmova volova i
hiljadu magarica. (13) Imao je i sedam sinova i tri
kćeri. (14) Prvoj je nadjenio ime Jemima, drugog
Kezija, a trećoj Keren-Hapuk. (15) U svoj zemlji ne
bijaše tako lijepih žena kao kćeri Jobovih; i dade
im otac baštinu među braćom njihovom. (16) Poslije toga, Job je živio stotinu četrdeset godina,
i vidio je svoje sinove i svoje unuke, do četvrtog
koljena. (17) I umrije kao starac naživjevši se.

³³ Kesita znači komadi nekovana srebra koji su se koristili u
trgovini prije kovanog novca.